

Τόμος Δ'.
ΑΡΙΘΜ. 8 (60).

Συνδρομή άρχομένη από 1. Ιανουαρίου και 1. Ιουλίου εκάστου έτους, εξαμηνος μόνον
και προπληρωτική: Πενταχού φράγκ. γρ. 10 ή μόν. 8.

ΕΤΟΣ Δ'.
τῆ 15/27. Ἀπριλίου 1888.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΡΩΜΑΝΙΑΣ ΕΛΙΣΑΒΕΤ.

Ὁ Schiller εὐρίσκει τὸν αἰδὸν ἄξιον τῆς συναναστροφῆς τῶν βασιλέων, διότι ἀμφότεροι, ποιητὴς καὶ βασιλεὺς, ἴστανται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὕψους ἐν σχέσει πρὸς τὴν λοιπὴν ἀνθρωπότητα. Ἐν τούτοις καὶ ἐκ τῶν βασιλέων αὐτῶν πολλοὶ ὑπῆρξαν αἰδοὶ, ἀπὸ τοῦ μεγάλου φαλμφοῦ τῶν Ἰουδαίων μέχρι τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκου τοῦ πρώτου καὶ τῶν Σουηδῶν τοῦ Βερναδόττου ἀπογόνων. Ἐσχάτως δὲ τὰ ποιήματα Γερμανίδος βασίλισσας, τῆς βασίλισσας τῶν Ῥωμάνων Ἐλισάβετ, μεγάλην ἐνεποίησαν αἰσθησιν. Τὰ ποιήματα ταῦτα ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Carmen Sylva δημοσιευθέντα κινοῦσιν ὁσμήρην μείζον ἐνδιαφέρον ἕνεκα καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς ἡγεμονίδος, διότι αὐτὴ ὄχι μόνον πνεῦμα καὶ φαντασίαν ἀλλὰ καὶ χαρακτῆρα ἰσχυρὸν ἐπεδείξατο, μετὰ συνέσεως καὶ ἀταπαρνήσεως ἀείποτε μεριμνῶσα κατὰ τὸ δυνατόν περὶ τῆς εὐημερίας τοῦ λαοῦ τῆς.

Ἐγενήθη παρὰ ταῖς ὄχθας τοῦ Ρήνου ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ Neuwied τῆ 29. Δεκεμβρίου 1844. Οἱ ἡγεμόνες τοῦ Wied ὑπῆρξαν πάντοτε ἀνδρεῖοι μαχηταί, εἰς δὲ πρίγκηψ

ΚΛΕΙΩ. ΤΟΜΟΣ Δ'.

Μαξιμιλιανὸς ἐκ Wied ἐκτίσατο φήμην σπουδαίου φυσιοδίφου περιηγούμενος τὴν Ἀμερικὴν. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ πατὴρ τῆς πριγκίπισσας Ἐλισάβετ ἦτο φιλόσοφος καὶ συνέγραψε πολλὰ περὶ διαφόρων σπουδαίων ζητημάτων συγγράμματα. Ὅστε εἶνε πιθανώτατον ὅτι ἐκληρονόμησε παρὰ τοῦ πατρὸς τῆς τὴν κλίσιν πρὸς τὴν διανοητικὴν ἐργασίαν, καὶ τὴν τάσιν πρὸς μεγάλους καὶ ὑψηλοὺς σκοπούς, ἥτις διακρίνει αὐτὴν εἰς τὰ ποιήματά τῆς, ἀπὸ τῶν περιορισμένων ἐκείνων λυρικῶν ποιητῶν τοῦ στενοῦ τῶν αἰσθημάτων ὀρίζοντος. Αἱ φαιδραὶ παραρρήνειοι χῶραι μετὰ τῶν λοιπῶν αὐτῶν ἐξοχικῶν θεληγῆτρων, καὶ ἡ μαγευτικὴ, μυστηριώδης θεὰ τῶν ὑψηλῶν δασῶν, ἐπενήργησαν βεβαίωτατα λίαν εὐνοικῶς ἐπὶ τῆς ποιητικῆς φαντασίας τῆς νεαρᾶς ἡγεμονίδος, ἥτις ἐν τρυφερωτάτῃ ἡλικίᾳ ἤρξατο ἤδη νὰ στιχουργῇ „τοὺς μικροὺς κρυφίους στίχους“ τῆς καὶ κατὰ τὸ δέκατον τέτατον ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς συνέγραψε τὸ πρῶτον δράμα. Πόσον εὐαίσθητος ἦτο ἡ νεαρὰ βασίλισσας εἰς τὰς καλλονὰς τῆς φύσεως δεικνύουσι πολλὰ τεμάρια μίξ τῶν νεωτάτων

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΡΩΜΑΝΙΑΣ ΕΛΙΣΑΒΕΤ.

αυτῆς μυθιστοριῶν, ἣν ὁμοῦ μετὰ τινος φίλης ἐδημοσίευσεν ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον „Dito und Idem“ καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἐναπεταμίευσεν πολλὰς τῶν παιδικῶν αὐτῆς ἀναμνήσεων. Ἐνωρὶς ἔμαθε ξένας γλώσσας· μεγάλην δὲ εὐχέρειαν ἐκτήσατο ἐν τῇ γαλλικῇ, τὴν ὁποίαν βραδύτερον εἰς πολλὰ τῆς ἔργα, περὶ τὰ καὶ ἔμμετρα, μετὰ τῆς αὐτῆς εὐκολίας μετεχειρίζετο ὡς καὶ τὴν μητρικὴν τῆς γλώσσας· ἐσπούδασεν ὡσαύτως καὶ φυσικὰς ἐπιστήμας, καὶ ἐν τῇ ἰγνογραφίᾳ δὲ καὶ ζωγραφικῇ τέχνῃ μεγάλας ἔκαμε προόδους. Παρὰ τῇ κλινῇ προσφιλοῦς, ἐξ ἀνάτου νόσου πάσχοντος νεωτέρου ἀδελφοῦ, ὃν ὑπερηγάπα μετ' ἀληθοῦς ἀδελφικῆς ἀγάπης, ἐγνώρισε καὶ τὰς σκοτεινὰς ἐκείνης πλευρὰς τοῦ ἀνθρώπινου βίου, τῶν ὁποίων τὴν μελαγχολικὴν ἀντήχησιν ἀκούομεν ἐκ πολλῶν αὐτῆς ποιημάτων.

Ἡ βασιλοπούς ἐγνώρισε τὸν αὐλικὸν βίον ἐν Πετροπόλει, Βερολίῳ, Στοκχόλμῃ καὶ ἐν Παρισίοις παρὰ τῇ αὐτοκρατορικῇ αὐλῇ, ἣτις τότε ἀκόμη, κατὰ τὸ 1867, διὰ τῆς πολιτικῆς θέσεως τῆς Γαλλίας μεταξὺ τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων, διὰ τοῦ θελητήρου, ὅπερ ἐξήσκει ἡ αὐτοκρατορία Εὐγενία ἐπὶ τῶν περιστοιχιούτων αὐτῆν καὶ διὰ τῆς ἰδιορρυθμίου προσωπικότητος τοῦ αὐτοκράτορος, καταῆχεν ὑψηλὴν θέσιν μεταξὺ τῶν εὐρωπαϊκῶν αὐλῶν καὶ ἴσκει ἰδιαιτέραν ἐκλυσιτικὴν δύναμιν. Κατὰ τὸ ἔτος 1869 ὁ πρίγκηψ τῶν Hohenzollern ἦλθεν εἰς τὸν Ρῆνον, ὡς ἡγεμὼν τῆς Ρουμανίας· ἡ Ἐλισάβετ ἐγένετο σύζυγός του καὶ βραδύτερον βασιλισσα τῆς Ρουμανίας· δὲν ἐθεώρησε τὸ βασιλικὸν στέμμα ὡς δῶρον μόνον τῆς τύχης καὶ τῆς ἀγάπης, ἀλλ' ἀνεγνώρισε ὡσαύτως τὰς ὑποχρεώσεις, αἷς ἐπέβαλλεν αὐτῇ ἡ ὑψηλὴ αὐτῆς θέσις. Μετὰ σοβαρότητος καὶ πεποιθήσεως ἐζήτησε νὰ ἐπεκτείνῃ εἰς ὅσον οἶόν τε εὐρυτάτους κύκλους τὴν ἀγαθοεργίαν τῆς· συνέστησε μεγάλην βίμουνην εὐεργετικὴν εἰσαίριαν, γερμανικὸν σύλλογον γυναικῶν, σχολεῖον ἀπόρων παιδῶν ὑπὸ τὸ ὄνομά της, ἔχον ὡς ἰδιαιτέρον σκοπὸν τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἀρχαίας ἐθνικῆς τῶν Ρωμούνων στολῆς κατὰ τὰ ὑπάρχοντα εἰσέτι πρότυπα, δεικνύουσα οὕτω ὅτι δὲν ἤθελε νὰ εἰσαγάγῃ μονομερῆ γερμανικὴν μόρφωσιν εἰς Ρουμανίαν ἀλλὰ καὶ νὰ περιβάλῃ καὶ ἀνεγείρῃ τὸ γνήσιον, ἐθνικὸν τοῦ λαοῦ τῆς πνεῦμα. Κατὰ τὸν τουρκικὸν πόλεμον, καθ' ὃν οἱ Ρωμοῦνοι, ἰδίᾳ κατὰ τὴν ἐκπόρθησιν τῆς Πλέβνης, τοσαύτην ἐπεδείξαντο ἀνδρείαν, παρεδόθη μετ'

αὐταπαρνήσεως εἰς τὴν θεραπείαν τῶν τραυματιῶν, ἰδρυσεν νοσοκομεῖα ὑπὸ τὴν ἰδίαν αὐτῆς διεύθυνσιν καὶ ἐξετέλει αὐτὴ πολλάκις τὰ ἔργα τῶν ἀδελφῶν τοῦ ἑλέους. Πικρὰ τῷ λαῷ καλεῖται ἔκτοτε ἡ μήτηρ τῶν πληγωμένων, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν Ρωμούνων ἀξιοματικῶν ἀφιέρωσαν αὐτῇ ἀγαλμα, παριστῶν τὴν βασιλισσάν των ἐν τῇ στάσει, καθ' ἣν παρῆχει εἰς πληγωμένον στρατιώτην κύλικα διὰ νὰ πῖν.

Ὡσαύτως ἐγραφόν ποτε αἱ ἐφημερίδες, ὅτι ἡ βασιλισσα, ἀποδοκιμάζουσα τὴν ἐν τοῖς σχολείοις τῶν θηλέων ἐν Βουκορεστῖᾳ ἀκολουθουμένην μέθοδον ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς νεωτέρας φιλολογίας, ἀνέλαβεν αὐτὴ ἡ ἰδία τὴν τακτικὴν διδασκαλίαν τῶν μαθημάτων τούτων. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐξελέξατο ὠρισμένας μαθητριάς, ὅσας ἐκρίνεν εὐφροστέρας, εἶτα δὲ ἕνεκα τῶν ἐντεῦθεν προκυπτουσῶν ζηλοτυπιῶν ἐπροτίμησε νὰ μεταβαίῃ αὐτὴ εἰς τὰς τάξεις τοῦ σχολείου ὡς διδάσκαλος.

Πάντα ταῦτα μαρτυροῦσι περὶ τοῦ στερεοῦ καὶ πάσης προλήψεως ἀπηλλαγμένου φρονήματος, περὶ τοῦ δραστηρίου χαρακτήρος τῆς βασιλισσῆς τῶν Ρωμούνων. Τὰς αὐτὰς δὲ ἀρετὰς ἐμφαίνουσι καὶ τὰ ἐξωτερικὰ αὐτῆς χαρακτηριστικά: ὑψηλὴ καὶ εὐκαμπτος, μὲ ἐκφραστικώτατους γαλανοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εὐκαμπτεῖς ὄφρυς, μὲ χαριέντως μειδιῶν στόμα, μὲ πυκνοτάτην κόμην. Ἐἶνε ἀκαμάτου φιλοπονίας, ἐγείρεται λίαν πρῶτῃ, ἀνάπτει ἡ ἰδία μικρὸν τινα λύχον καὶ ἐργάζεται παρὰ τῇ τραπέζῃ, μόνῃ μὲ τὰς ἰδίας σκέψεις, μέχρις οὗ ἀνατελήῃ ὁ ἥλιος καὶ ἀποδώσῃ πάλιν τὴν ζωὴν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ. Καὶ ὡς ποιήτρια δὲ ἐπιδεικνύει τὸ ἰσχυρὸν ἐκείνου πνεῦμα, ὅπερ ἐν παντὶ πράγματι χαρακτηρίζει αὐτὴν. Τὰ ποιήματά της δὲν εἶναι προϊόντα τοῦ ποιητικοῦ ἐκείνου χοροῦ τῶν dilettanti ὅστις ἀρέσκειται νὰ ἀκολουθῇ ἐγνωσμένας τροχίας καὶ ἀγαπᾷ τὸ ὁμαλόν, ἐπιμελετημένον καὶ κανονικόν, ὅπερ ἕκαστος δύναται νὰ μιμηθῇ, ἀλλ' εἶναι ἔργα ἀληθοῦς ποιητριάς μὲ μεγάλην δύναμιν καὶ πολλὴν πρωτοτυπίαν. Ἡ πρωτοτυπία αὐτῆ ἐκρήγνυται πολλάκις ἐν εἰδει ἀγρίου χειμάρρου, ὅστις ὄρητικὸς κατ' ἀρχὰς καὶ ἀφρίζων εὐρίσκει ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὁμαλωτέραν κοίτην καὶ κανονίζει βαθμηδὸν τὸ βεῦμά του. Τῇ ἀληθείᾳ, ἡδύνατό τις μᾶλλον νὰ μεμψῆ τῇ ποιητρίᾳ ὅτι, ἐν τῇ πλησμονῇ τῶν ἰδεῶν, παραμελεῖ πολλάκις τὴν ἐξωτερικὴν τῆς ποιήσεως περιβολὴν ἢ ὅτι ἀνέτως καὶ ἀλογίστως ὀχρεῖται ἐπὶ τοῦ ὁμαλοῦ βεῦματος τῶν συνήθων καὶ τετριμμένων ποιητικῶν φράσεων.

Η ΑΠΟΚΡΕΩΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ὑπὸ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΑΝΝΙΝΟΥ.

Αἱ ἰσοστέφανοι Ἀθηναῖοι ἐώρτασαν, ἐπανηγύρισαν, ἠψφράνθησαν. Τὸ φαινόμενον εἶνε τὸσον σπάνιον, ὥστε τὸ ἀναγράφω χαρμοσύνης ἐν τῇ ἐπικεφαλίδι τῆς παρουσίας ἀναποκρίσεως, ἐπειδὴ δὲ ἐξ ἰδιοσυγκρασίας δὲν ἔχω τὴν τιμὴν ν' ἀνήκω εἰς τὴν συγγνήν καὶ μεμψιμοῖρον φάλαγγα τῶν ὁπαδῶν τοῦ Σοπενάουερ, λαμβάνω τὴν ἐλευθερίαν νὰ θεωρήσω αὐτὸ ὡς ἀγαθὸν ὁμιόν, ὡς ἀπαρχὴν ἐπαινετὴν ἐπιτηδειότερας εἰς τὸ μέλλον διαρρυθμίσεως τῶν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ δημοτελῶν ἐορτῶν καὶ πανηγύρεων.

Εἰπόν τινες τοὺς Ἀθηναίους μελαγχολικοὺς φῶσει καὶ τὸ ἀνωτέρω βραχὺ προοίμιον φαίνεται εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς συμφωνοῦν πρὸς τὴν τοιαύτην δοξασίαν. Ἐπομένως σπεύδω νὰ δηλώσω ὅτι οὐ μόνον δὲν παραδέχομαι αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ

τὴν κηρύσσω ἀντικρὺ πεπλανημένην. Ὁ χαρακτηρίσας τοὺς κατοίκους τῶν νεωτέρων Ἀθηνῶν ὡς βέροντας ἐκ φύσεως εἰς τὴν μελαγχολίαν ἦτο βεβαίως ψυχολόγος πολὺ ἀδόκιμος καὶ ἡ κρίσις του μὲ κούφα περὰ χρυσαλίδος διήλθεν ὑπερθεῖν τῶν ὑφαστάτων παρ' ἡμῖν κοινωνικῶν ὄρων καὶ συνθηκῶν χωρὶς ποσῶς νὰ τὰς ἐξετάσῃ. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἀπεναντίας βέπει εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῆς ζωῆς, καὶ τὸ μαρτυροῦν αἱ ποιητικαὶ του ἔξεις καὶ τὰ θεσπέσια δημοτικά του ἄσματα· ἀλλ' ὅχι εἰς τὴν τρωφελήν, τὴν ἀβροδίαιτον καὶ πολυδάπανον ἀπόλαυσιν, ὅχι εἶνε ἐπικούριος μετὰ φειδοῦς καὶ λιτότητος· δὲν ἀγαπᾷ τὴν ὀνηρίαν καὶ τὸ dolce far niente· ἀγαπᾷ τὴν διασκεδάσιν μετὰ τὴν ἐπιμοχθον ἔργασίαν, καὶ ἂν ἡ διασκεδάσις αὐτῆ περιορίζεται εἰς τὴν ἀπό-

λαυσιν τοῦ ἡλιακοῦ θάλλους κατὰ τὰς εὐδίας ἡμέρας τοῦ χειμῶνος, τουτέστι εἰς τὴν πολυῦμητον *λιαϊάδαν*, εἰς τὴν μεθ' ὁμάδος φίλων ἐπισκεφθῆν ἐξοχικῶς καπηλείου καὶ τὴν καταναλώσιν μερικῶν ὑδάτων βητινίτου, εἰς τὴν ἐν τῷ κafenείῳ εὐθυμον συνδιαλέξιν σὺν τῇ ἐκμυζήσει εὐώδους ναργιλῆς, τόσον τὸ καλλίτερον δι' αὐτόν, διότι διασκεδάσεν ἀνεξόδως ἢ μὲ μικρὰν δαπάνην καὶ δὲν ἠσώτευσε τὰ χρήματά του. Τοιαύτη εἶνε ἡ βᾶσις τοῦ χαρακτήρος τοῦ λαοῦ μας, οἱ δὲ κάτοικοι τῆς πρωτεύουσῆς ἀβροδίαμα προνομιοῦχον πάντων τῶν στοιχείων τοῦ λαοῦ αὐτοῦ δὲν ἠδύνατο ν' ἀποτελέσωσι κατὰ τὰ μαθηματικὰ ἀξιώματα σύνολον διαφοροτικόν. Ἄνθρωποι ἀρεσκόμενοι εἰς τὴν πολιτικὴν, εἰς τὴν λασχηναίαν, εἰς τὴν περὶ τὰ καινὰ θήραν, εἰς τὸ σκῶμμα καὶ τὴν καταλαλίαν, ἄνθρωποι κατ' ἐξοχὴν ἐλαφροὶ δὲν εἶνε ποτε δυνατόν νὰ εἶνε μελαγχολικοί. Ἀπεναντίας εἶνε φύσει ἐνθερμιοὶ ὁπαδοὶ τῆς ἀμερῆμου εὐθυμίας καὶ ἰλαρότητος, ἣτις ἐκτρέπεται πολλάκις μέχρις ἐλαττώματος. Κατὰ τοῦτο δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν τὴν παρηγορίαν ὅτι δὲν ἐξεφυλισθῆσαν οἱ νεώτεροι Ἀθηναῖοι καὶ ἂν ἀνεβίου σύγχρονός τις τοῦ Περικλέους ἢ τοῦ Ἀριστοφάνους, θαμιστῆς ἀδολεσχῆς τῶν κουρείων τοῦ ἄστεος, εὐχερῶς ἤθελε συμμορφωθῆ μετὰ τὸν σημερινὸν βίον. Καὶ ἐνθυμοῦμαι προσφόρως στίχους τινὰς γάλλου ποιητοῦ ὅς ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ προοίμιῳ μεταπεφρασμένους ὁ μεταγλωττίσας τὰ κατὰ Παῦλον καὶ Βεργιλίαν τοῦ Βερναρδίνου Σαμπιέρρου Πίκολος:

Εἶμεθ' οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ τοῦτο, καὶ ἐγὼ
Ἐνθ' ἴσως ὡσὸν Νέστωρ σοβαρὰ ἴθολογῶ,
Ἄν κανεῖς μὴ διηγῆτο τοῦ Βερτίλδου τὴν ζωὴν,
Ἦθελα μεγαλυτάτην δοκιμάσει ἡδονήν.

Ἄλλὰ πῶς ἐνθ' οἱ Ἀθηναῖοι εἶνε εὐθυμοί, ὁ ξένος ὁ ἐπισκεπτόμενος τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ διατρίβων ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐν αὐτῇ ἔχει τὸ ἀδιαφιλονείκτον δικαίωμα νὰ ἰσχυρίζεται ὅτι αἱ Ἀθηναῖοι ὑπὸ ἐποψὴν διασκεδάσεων εἶνε ἡ πενθιμωτάτη πόλις τοῦ κόσμου; Ἡ λύσις τοῦ ὀξύμωρου τούτου ἐγκείται ἐν τῷ ὅτι παρημελήθη ἄχρι τοῦδε ἡ φυσικὴ αὐτῆς τάσις τοῦ λαοῦ μας, ὡς παρημελήθησαν τόσα καὶ τόσα ἄλλα οὐσιωδέστερα. Κάνεις δὲν ἔχει φροντίσει νὰ τὴν διαρρυθμίσῃ συστηματικῶς, νὰ τὴν διοργανώσῃ, νὰ τὴν ἐκμεταλλεῖται ἐπὶ ἰδίᾳ ἄμα καὶ κοινῇ ὠφελείᾳ. Ὁ λαὸς ἀφέθη νὰ διασκεδάσῃ ὅπως θέλει τὰς ἡμέρας καθ' αἷς τὸ Ἡμερολόγιον καὶ αἱ πατροπαράδοτοι ἔξεις του ἐπιβάλλουσιν αὐτῷ τὸ χρέος νὰ εὐθυμῆσῃ ζωηρότερον καὶ θορυβαδέστερον τοῦ συνήθους. Καὶ ὁ λαὸς διασκεδάσῃ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ, κατὰ μονάδας, καθ' ὁμάδας, ἐντὸς κύκλων οἰκογενειακῶν, συγγενικῶν ἢ φιλικῶν, πάντοτε ὁμοῦ περιωρισμένων. Καὶ ἡκούετο μὲν ὁ ἦχος τοῦ ντεφίου εἰς τὰς πενιχρὰς συνοικίας καὶ ὁ ἦχος τοῦ κλειδοκουμβάλου καὶ τῆς ὀρχήστρας εἰς τὰ μέγαλα τῶν πλουσιῶν καὶ τῶν εὐπόρων καὶ ὁ ἦχος τοῦ πλαγιαύλου καὶ τοῦ τετραχόρδου πολλάκις ἐν σπαρτακτικῇ διαφωνίᾳ εἰς τὰς αἰθούσας ἐνθα ἐπὶ ἀμοιβῇ οἱ μαθητευόμενοι τῶν ραπτῶν καὶ τῶν κουρέων καὶ οἱ ἐφημεριδοπῶλαι, καὶ οἱ ἐμποροῦπάλληλοι καὶ οὐκ ὀλίγοι ἀκαδημαῖκοι πόλιται ἐν δημοκρατικῷ φερμῷ ἐδιδάσκοντο τὰ γοργὰ σικρτήματα τοῦ στροβίλου καὶ τοὺς ἐρρυθμοὺς βηματισμοὺς τοῦ ἀντιγῆρου· ἐτελοῦντο χοροὶ μετημφισμένων καὶ μὴ, εἰς δημοσίᾳ τινὰ μέρη, ἐνθα ἀπέναντι τῆς αὐθαιρέτου ἀνδρικῆς ὑπεροχῆς ἐξεμνηδένεζτο ἡ ἐλαχίστη μενομφηρία τῶν ἐστιάδων τοῦ ζωπολείου τοῦ καὶ ἀπειροκαλον *demi-monde* τοῦ ἀθηναϊκοῦ κόσμου, μόνων ἀντιπροσώπων τοῦ ὁρατικοῦ φύλου· ἐφαινοντό τινες προσωπιδοφόροι εἰς τὰς ὁδοὺς, προτιμῶντες πολλάκις

τὴν ἀσβόλην καὶ τὸν μίλτον ἀντὶ τῆς προσωπίδος· περιεφέροντο τὴν νύκτα ὑπὸ τὴν ερυθρὰν λάμπην τῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς καιομένων πυρῶν ἐκ ρητίνης λευχεῖμονά τινα φαντάσματα, φέροντα ἀντὶ πάσης ἄλλης εὐθύμου περιβολῆς τὴν ἀνέξοδον ὀθόνην τῆς κλίνης των ὡς πένθυμον σουδάριον, ἐπισκεπτόμενα δὲ φιλικοὺς οἴκους ὑπὸ τὴν στρεβλὴν ἀρμονίαν μῆς *φρασημίας*· ἀλλ' ἡ εὐθυμία ἦτο τοιουτοτρόπως καταμμερισμένη, δὲν ἀπέτελει σύνολόν τι θέλων ἐν τῇ ποικιλίᾳ καὶ τῷ θορύβῳ του, δὲν διασκεδάσεν ὁ εἰς μὲ τοὺς πολλοὺς καὶ οἱ πολλοὶ μὲ τὸν ἕνα καὶ ὁ ξένος ὁ στερούμενος κοινωνικῶν σχέσεων ἀποκλειόμενος τῶν ἀγιαστηρίων αὐτῶν τῆς φαιδρότητος, διήρχετο τὰς ὁδὰς ἐν ὄχληρᾳ καὶ μονοτόνῳ ἄνιᾳ.

Τῇ ἀληθείᾳ ἀνεκαθεν καὶ μέχρις ἐσχάτων ἡ Ἀπόκρεως ἐν Ἀθῆναις δὲν παρεῖχε θεάματα ἀξιοθέατα. Ἰδοὺ πῶς περιγράφει αὐτὰς δι' ὀλίγων ὁ καυστικός καὶ πικρόχολος συγγραφεὺς τῆς *Συγχρόνου Ἑλλάδος*, ὁ ἀδικῆσας ἡμᾶς ἐν πολλοῖς ἀλλὰ καὶ ἐπιτυχῶς ἐξεικονίσας πολλὰ τῶν καθ' ἡμᾶς ἠθῶν. Ἡ Ἀπόκρεως, λέγει, πανηγυρίζεται ἐν Ἀθῆναις ὅπως καὶ ἐν Πριβά καὶ ἐν Μορτάνη καὶ πάσῃ μικρᾷ πόλει τοῦ κόσμου. Οἱ διατρέχοντες τὰς ὁδοὺς προσωπιδοφόροι ἦνε ἀηδαῖς καὶ ἄκοσμοι. Ἐπιζητοῦν κυρίως τοὺς ἀρχαίους μεταμφιεσμοὺς τὰ ἐκ ναστοχάρτου κρήνη καὶ τὰς ἐκ χρωματιστοῦ χαρτίου ἀσπίδας, βριθοῦσι τότε αἱ ὁδοὶ ἡρώων Ὀμηρικῶν. Ἡ μεγαλειτέρα διασκεδάσις τῶν προσωπιδοφόρων συνίσταται εἰς τὸ ἐξαρτᾶν διὰ νήματος ἀπὸ μακροῦ ἀλιευτικοῦ καλάμου λίχνημα τι. Οἱ παῖδες συρρέουν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι νὰ δάξωσι τὸ δέλεαρ· ἀλλ' ἑκατοντάκις οἱ ὀδόντες καὶ αἱ γλῶσσαι αὐτῶν πρέπει νὰ τὸ ἐγγίξωσιν πρὶν ἢ καταποθῇ. Ἀπαγορεύεται νὰ ἐπιθέσωσι τὴν χεῖρα, πᾶσα δὲ τοιαύτη ἀπίερα αὐστηρῶς καταστέλλεται. Καμικωτέρα δ' ἀποβαίνει ἡ τοιαύτη διασκεδάσις ὁσάκις ὁ ἀλιεὺς τοποθετεῖται παρὰ τὴν ὄχθην ρακίου καὶ οἱ ἀδέξιοι ἰχθῦς πίπτουσιν ἐντὸς τοῦ ὕδατος.

Ἰγάρχει καὶ ἕτερα παιδιὰ ἣτις φαίνεται ἀρχαιοτάτη καὶ ἣς τὸ νόημα παραμένει ἀκόμη ἄγνωστον. Πηγνύουσιν εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ πᾶσσαλον ποικιλύχρον, ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποίου κρέμνεται ταινία περὶ τὰς δέκα ἢ δώδεκα. Ἐκαστος τῶν προσωπιδοφόρων λαμβάνει ἀνά μίαν ταινίαν, πάντες δὲ περιστρέφονται πῆρξ τοῦ πασσάλου ἀναμῖξ καὶ κατὰ παντοίας διευθύνσεις προσέχοντες ὁμοῦ νὰ μὴ ἀναμῖξωσι τὰς ταινίας.

Ἡ Ἀπόκρεως ὡς πᾶσαι αἱ ἄλλαι ἐορταὶ παρέρχεται σκυθρωπῇ. Οἱ Ἕλληνες διασκεδάζουσι μόνον ἐντὸς τοῦ οἴκου των. Ἡ εὐθυμία των δὲν εἶνε φιλόγελως ἢ ζωηρά.

Διὰ νὰ εἶνε ὁμοῦ πιστοτέρα ἡ περιγραφή ὀφείλομεν νὰ προσθέσωμεν ἡμεῖς λεπτομερείας τινὰς, αἷς παρέλειψεν ὁ εὐφυῆς Γαλάτης. Παρεκτός τοῦ *ψαῦ* καὶ τοῦ *γαϊταναιοῦ*, παρεκτός τῶν ἀρχαιοπρεπῶν προσωπιδοφόρων, οὗς ὁ Ἄμποι ἀποκαλεῖ ὀμηρικούς ἦρωας καὶ ὅτινες πράγματι ἦσαν οἱ λεγόμενοι Μακεδόνες, οἱ φαινόμενοι καὶ κατὰ τὰς τωρινὰς Ἀπόκρεως εἰς τὰς ὁδοὺς διὰ νὰ διαπιστώσῃ καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ἀμεσος ἡμῶν καταγωγή ἀπὸ τοῦ μεγάλου στρατηλάτου τῆς ἀρχαιότητος καὶ νὰ διατυπῶνται αἱ ἀξιώσεις ἡμῶν ἐπὶ τῆς ὑποδοῦλου πατρίδος του, παρεκτός, λέγομεν, τῶν ἀνωτέρω, καὶ τῶν Μακεδόνων, ὅτινες ἦσαν οἱ ἐπικρατέστεροι ἐν ταῖς προσωπιδοφορίας ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε καὶ οἱ μεταμφιεσμοὶ ἀπεκλήθησαν μετωνυμικῶς *μακεδονίστικα* (ὡς ὁμολογεῖ καὶ τὸ ἄσμα: *Μὲ τὰ μακεδονίστικα — σ' εἶδα καὶ σ' ἐλμπίστηκα*) ἀπαραίτητον θέαμα ἦτο ἡ

γκαμήλα, τὸ τερατώδες ἐκεῖνο κατασκευάσμα μὲ τοὺς γυμνοὺς ἀνθρωπίνους πόδας, μὲ τὴν βόειον οὐράν, μὲ τὴν ἐκσανίδων ράχιν καὶ τὸν ἐκ δορᾶς προβάτου λαμῶν, ἀτεχνος καὶ χονδροειδὴς παράστασις ἔλκουσα τὴν καταγωγὴν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Τουρκοκρατίας, ὅτε οὐχὶ σπανίως μεταξὺ τῶν θαυμασιῶν γραμμῶν τοῦ αἰθρίου ἀττικού ὀρίζοντος παρεῖσθαι παραδόξως καὶ ὁ ὕβος τῆς δρομάδος τῶν λιβυκῶν ἐρήμων, οὐσὲς τότε ἀξιολόγου μεταγωγικοῦ μέσου. Τὴν γκαμήλαν συνώδευεν ὁ γκαμηλιέρης χυδαίως ἔχων τὸ πρόσωπον ἠλλοιωμένον δι' ἀσβόλης ὅστις παραινῶν τὴν ζῶσαν ἐκείνην χίμαιραν νὰ «φαρέψη πορτοκάλι» ἔκρουε τὸ τύμπανον ἐπαναλαμβάνων ἐπιφθόν εἰς ἀκατάληπτον γλῶσσαν «ἔλι, γιά! ἔλι!» καὶ συνέλεγε τὰ κέρματα. Μετὰ τὴν γκαμήλαν, ἦσαν τὰ *ρόπαλα*, διάσος πλανοδίων καὶ ἡμιγύμων ἀκροβατῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παιδίων, ἐκτελούντων ἀνόητα ἀκροβατικά γυμνάσματα εἰς τὰς πλατείας καὶ τὰς ἀγυῖας ὑπὸ τὸν ἦχον τοῦ φθόγγου μουσικοῦ ὄργανου, τοῦ καλουμένου *λατέρνα*. Ἐφαίνετο φοραλέα τις ἀρκτος ἀγομένη δι' ἀλύσου σιδηρᾶς, ἧς ὁ ἐσχάτος κρικός διήρχετο ἐκ τῶν μυκτῆρων τοῦ ἀθλοῦ ζόφου, παρὰ ρυπαροῦ ὀρεσιβίου κατοίκου τῆς Βουλγαρίας ἢ τῆς Μακεδονίας, ὀρχουμένη δυσκινήτως ὑπὸ τὸν ἦχον τυμπάνου καὶ δεχομένη μετὰ γοερῶν γυλλισμῶν τοὺς ραβδισμοὺς τοῦ ὀδηγοῦ τῆς καὶ τὴν βροχὴν τῶν λίθων, καὶ τῶν σαπρῶν λερονίων, ὅσα εὐσπλάγχχνως ἐξάπτεσθαι κατ' αὐτῆς οἱ καῖδες τῆς συνοικίας. Ἦχει στρηνῆς ἢ φωνὴ τοῦ Περικλέτου τύπτοντος διαρκῶς καὶ ἀνοικτιρῶνως τὸν Φασουλῆν, τὸν παπᾶν ἢ τὸν Ἀράπην ἢ ἄλλην τινὰ πλαγγόνα. Ἄλλ' ὁ Περικλέτος δὲν εἶνε γέννημα καὶ θρέμμα τῆς Ἑλλάδος, μὲ ὅλην τὴν δημοτικότητά ἧς ἀπολαύει σήμερον καὶ τὴν ἐπίσημον πολιτογράφειν ἣν παρέσχεον αὐτῷ ἡ χαρίεσσα μουσα τοῦ κ. Σουρῆ. Εἶνε προῖον ἐξωτερικῆς προελεύσεως, ἐγκλιματισθὲν εἰς τὴν χώραν μας καὶ καρποφορήσας. Εἶνε κατ' εὐθειαν ἀπόγονος ἢ μᾶλλον εἰπεῖν αὐτόχρημα μετῴσιως τοῦ ἰταλικοῦ Πουλτσινέλλα, τοῦ χάρματος τῆς Νεαπόλεως, τοῦ Πουλτσινέλλα Κιτρούλλου ἐκ τῆς πόλεως Ἀτσέρρας ἐν Καμπανίᾳ, ἰδιοκτήτου — διότι αὐτοὶ εἶνε οἱ τίτλοι του — τοῦ χονδροειδεστεροῦ, ἀλλ' ἀναμφιλέκτως εὐφρεστεροῦ τύπου τοῦ δημώδους ἰταλικοῦ θεάτρου, τοῦ Πουλτσινέλλα, ὅστις ἐπὶ ἓνα ὀλόκληρον αἰῶνα ἐκυριάρχησεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ κατεδαφισθέντος ἡδὴ ἱστορικοῦ ἐν Νεαπόλει θεατρίδιου τοῦ Σάν-Καρλίνου, εὐτυχῆσας νὰ ἴδῃ ἐνίοτε καὶ βασιλεῖς ὡς τὸν Βίκτωρα Ἐμμανουὴλ μεταξὺ τῶν θεατῶν του. Πρὸ εἰκοσι ἐτῶν ὁ Περικλέτος ἦτο ἀγνωστος ἐν Ἑλλάδι, ὅτε Κερκυραῖός τις συνέλαβε τὴν ἐπίνοιαν νὰ κατασκευάσῃ πλαγγόνας κατ' ἀπομίμησιν τῶν ἰταλικῶν, νὰ περιφέρῃ τὴν κινήτην σκηνὴν του εἰς τὰς διαφόρους ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ παρέχῃ εἰς τὸ κοινὸν μ' ἐγγαστρίμυθον φωνὴν ἐκ τοῦ προχείρου παραστάσεις κοινωτάτων τινῶν κωμωδιῶν. Ὁ πλάνης δὲ αὐτὸς θεατρῶνης ἦτο ὁ ἀποδοῦς εἰς τὸν καινοφανῆ πρωταγωνιστὴν τοῦ θεάτρου του τὸ περίεργον ἀληθῶς διὰ τὴν περίστασιν ὄνομα τοῦ Περικλῆ, γενομένου κατόπιν Περικλέτου καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἥρωας τὰ τοῦ Φασουλῆ, Ἀνδροφίλης κλπ. Τὸ θέαμα κυρίως εἰπεῖν δὲν ἦτο νέον, διότι πρὸ τοῦ Περικλέτου ὑπῆρξεν ἄλλοτε ὁ καταργηθεὶς σὺν τῷ χρόνῳ ἀσέμνος καὶ βωμολόχος Καραγιούζης μετὰ τοῦ συντρόφου του Χατζῆ-Αἰβάτη, τὸ μόνον πρόσωπον τοῦ ἀξέστου τουρκικοῦ θεάτρου· ἀλλ' ἦτο νέα ἡ μορφή καὶ ὡς φαίνεται ἐπιτυχῆς· ἀφοῦ ἐν Ἀθήναις ἰδίως ὁ Περικλέτος ἐγκατέστη κραταίως εὐδοκίμησας καὶ προκόψας, ἀποκτήσας δὲ τὴν

τιμητικὴν ἰδιότητα τοῦ αὐτόχθονος καὶ ἀνεγνωρισμένου γελωτοποιοῦ.

Αὐτὰ ἦσαν τὰ κύρια θεάματα τῶν Ἀθηναϊκῶν Ἀπόκρων, ὁμοῦ μὲ τινὰς ἀξιοθρηνητοὺς προσωποδοφοροῦς, μὲ τοὺς ἀπομιμουμένους τοὺς Μελιταίους ἀγθοφόρους φέροντας ἐπ' ὤμων ὠδὸν ἀντὶ βάρους φορτίου, μὲ τὸν ποιητὴν τοῦ κάρρου, στιχουργὸν δημῶδη ἀλλ' ὅπως ἀδόκιμον ὑποβάλλοντα εἰς τὸν ζυγὸν λίαν αὐθαιρέτου ὁμοιοκαταληξίας στίχους ἢ καλοβοῦς παντελῶς ἢ πέραν τοῦ ἀνεκτοῦ πολίποδας, μὲ τινὰς δομινοφόρους, μὲ τινὰ ρακενδύτην Ἐρνάνην, μὲ τινὰς βαναύσους μιμήσεις ἀγγλῶν στρατιωτῶν ἢ ναυτῶν ἢ περιηγητῶν καὶ μὲ τὸν ἀκατονόμαστον συρφετὸν τῶν ἀηδῶν μεθύσων οἵτινες περιήρχοντο εἰς τὰς ὁδοὺς φέροντες ρυπαρὰ ράκη καὶ τραίγοντες κρόμμυα καὶ σκόροδα διὰ νὰ ἱλαρύνωσι τὸ κοινόν! Εἰς δὲ τὰς ἐπαρχίας τὰ θεάματα ἦσαν πολὺ ὀλιγώτερον ποικίλα· τὸ συνηθέστερον ἦτο οἱ Τούρκοι καὶ οἱ Ἕλληνες δηλαδὴ ὁ πόλεμος τοῦ Μάρκου Μπότσαρη ἢ ὁ πόλεμος τοῦ Καραϊσκάκη, θίασος ὀπλοφόρων ὑπεκρίνετο τοὺς Ἕλληνας, ἕτερος δὲ θίασος ἀναλόγους φέρων στολὰς παρίστα τοὺς Ὀθωμανοὺς, ἀμφότεροι δὲ οἱ θίασοι ἐν χώρῳ ἀναπεπταμένῳ προσποιούνται ὅτι συγκροτοῦσι μάχην. Ἄλλ' ἐπειδὴ εἰς τὰς ἐπαρχίας αἱ διασκεδάσεις εἶνε πάντοτε ὀπισσοῦν ἀρειμάνιοι, διὰ τοῦτο οἱ μάχηται ἔφερον ἀληθῆ ἔπλα καὶ ἔκαιον πραγματικὴν πυρίτιδα, οὐχὶ σπανίως δὲ συνέβαιναν ἐνεκα τῆς ἐξάψεως τῆς φιλοπατρίας ἢ πλαστῆ μάχης ἀπολήξῃ εἰς ἀληθῆ αἱματηρὰν συμπλοκὴν. Ἦκουσα δὲ ὅτι ἀντὶ τούτου εἰς χωρία τινὰ τῆς Ἑπτανήσου πρὸ πολλοῦ χρόνου ἐπεκράτει ἡ δυστυχῆς ἐκλείψασα συνήθεια νὰ παριστᾶται τὸ κονταροκτύπημα τοῦ Ἐρωτοκρίτου· οἱ χωρικοὶ ἐφιπποῦν καὶ φέροντες παραδόξως στολὰς ὑπεκρίνοντο ἔσον ἡδύνατο κάλλιόν τ' Ἀφεντόπουλα τῆς Μιτυλήνης καὶ τῆς Μιδώνης καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Ρήγα τοῦ Βυζαντινοῦ καὶ τὸν ἄγριον Καραμανίτην, ἐν τῇ ἀφελείᾳ δὲ ταύτῃ ἀλλὰ ποιητικῇ παραστάσει ἀντήχουν μετὰ τὸσους αἰῶνας θαλεροὶ καὶ εἰκονικώτατοι οἱ ἀρμονικοὶ στίχοι τοῦ Κορνάρου.

Ἄλλ' ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν· τὰ θεάματα, ἅτινα περιεγράψαμεν ἦσαν τὰ μόνα, ὅστις δὲ δὲν εἶχεν ἄλλο οἰκιακὸν καταφύγιον ὅπως ἀντλήσῃ εὐθυμίαν καὶ χαρὰν ἔπρεπε κατ' ἀνάγκην ν' ἀρκεσθῇ εἰς τὰ πενιχρὰ ταῦτα μέσα. Ἡ τωιαυτὴ κατάστασις ὑφίστατο μέχρις ἐσχάτων· ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ αἱ Ἀθῆναι εἶχον προοδεύσει, ὁ δὲ ἀθρόος εἰσελάσας κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη δυτικὸς πολιτισμὸς κινῶν συνεπιφέρων ἕξαις βίου καὶ αὐστηροτέρας περὶ τὴν φιλοκαλίαν ἀπαιτήσεις προέβαλλε νέας ἀξιώσεις καὶ ἡ ἀνάγκη βελτίονος διαρρυθμίσεως τῶν ἐορτῶν τῆς Ἀπόκρου ὑπεδεικνύετο πρὸ πολλοῦ. Ἐπρεπε νὰ ὑπεκκαυθῇ τὸ πνεῦμα, νὰ παρασκευασθῇ στάδιον διὰ τὴν φυσικὴν τοῦ λαοῦ μας εὐφυΐαν, νὰ προτραπῇ οὗτος καταλλήλως ὅπως μὴ διασκεδάξῃ μόνον κατ' οἶκον καὶ μεμονωμένως ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ὑπαυθρον ὁμάδην, νὰ διενεργηθῶσι θεάματα ἱκανὰ νὰ προσελκύσωσι καὶ ξένους διὰ νὰ καρπωθῇ οὕτω καὶ ὑλικὴν ἀφέλειαν ἢ πόλις. Ἐκ τῆς ἐπιθυμίας ταύτης ἐξεπορεύθη ἡ σύστασις τοῦ Κομιτάτου τῶν Ἀπόκρων, τούτεστι ἐπιτροπῆς, ἐξ ἐμπόρων, βιομηχάνων, ἀξιωματικῶν, λογίων, δημοσιογράφων ὅπως ἐπιστατήσῃ εἰς τὴν διεξαγωγὴν εὐπρεπεστέρων ἐορτῶν, προθύμως δὲ οἱ ἰδιῶται, αἱ Τράπεζαι καὶ τὰ διάφορα ἰδρύματα κατέβαλον χρηματικὸν τι ποσὸν χάριν τῆς προπαρασκευῆς καὶ τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐπιτυχιστέρων προσωποδοφορῶν. Τὸ Κομιτάτον εἰργάσθη δεξιῶς πέρυσσι διὰ πρώτην φοράν καὶ αἱ ἐορταὶ τῆς Ἀπόκρου τοῦ 1887 ὑπῆρξαν διὰ τὰς Ἀθῆνας

Abendlandschaft.

Der Hirt bläst seine Weise,
Von fern ein Schuß noch fällt,
Die Wälder rauschen leise
Und Ströme tief im Feld.

Nur hinter jenem Hügel
Noch spielt der Abenddämmer,
O hätt' ich, hätt' ich Flügel,
Zu fliegen da hinein!

J. G. Schopenhauer.

ΕΑΡΙΝΗ ΕΣΠΕΡΑ.

Εἰκὼν ἐπὶ J. R. Wehle.

πρωτοφανείς διά την ζωρότητα, μολοντί ητο η πρώτη απόπειρα της εξευγενίσσεως αυτών. Εφέτος η προσδοκία ητο μεγάλη, τόσον μεγάλη ώστε και αυτή η Αντιπολιτευσις έπικρασε καλόν ν' αποδώση πολιτικήν σημασίαν εις τὰ διενεργούμενα και να κηρυχθῆ σφόδρα πολεμία τῶν εορτῶν, εμφαντικῶς ἀλλ' οὐχι ἐπιεικῶς ἀναμνησκόμενη τοῦ ranem et circenses τῆς παρημακυσίας Ρώμης. Ὁ δὲ τὰ βραβεῖα έρανος ἀνήλθεν εἰς ὑπακισχυλίας δραχμῶν, τὸ δὲ Κομιτάτον ηἰδρευσε εἰς χαρισίστατον περίπτερον ἀνεγερθὲν ἐπὶ τοῦ ἀνδῆρου τῆς ἀντικρῦ τοῦ Πανεπιστημίου οἰκίας τοῦ κ. Φρεαρίτου, ἐνῶ η βασιλικὴ τῆς Ἑλλάδος οἰκογένεια διὰ πρώτην φοράν παραιτοῦσα τὴν ἐντὸς τῶν Βασ. Σταύλων θέσιν ἐξ ἧς ἐθεάτο συνήθως τὴν παρέλασιν, ἐτοποθετήθη ἐπὶ τοῦ ἀνδῆρου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν. Τῆς πρώτης Κυριακῆς τοῦ θέσμιου ὑπῆρξε κατ' ἄνω τῶν κοινῶν προσδοκιῶν, οἱ δὲ σφραγίσαντες εἰς τὴν πρωτεύουσαν πολυάριθμοι ξένοι ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ προσέτι καθὼς καὶ οἱ ἐνοικισάσαντες ἐπὶ ἀδρῶ μισθώματι ἐξώστας, παραύρα η ἀμάξας — δι' αὐτοὺς οἱ ἀμάξηλάται ἐξήχουσαν ἀμοιβὴν μόνον 10 (λέγω δέκα) δραχμῶν τὴν ὥραν δεχθέντες τὴν ἐπομένην καὶ τὰ συγχαρητήρια τῶν ἐφημερίδων διὰ τὴν ἀριλοκέρδειάν των! — σχεδὸν ἀπεγοητεύθησαν. Οἱ Πειραιεῖς μάλιστα οἱ κατὰ χιλιάδας ἀνεβάντες εἰς τὴν γαίτονα πρωτεύουσαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην, προέβησαν καὶ εἰς ἐχθρικώτερον διάβημα καὶ συστήσαντες Ἀντικομιτάτον διηγήθησαν ἰδίας εορτῆς ἐν τῇ πόλει των, μὴ συμμετασχόντες πλέον τῶν τῆς πρωτεύουσας. Ἀλλ' ἡ ἐπομένη, τουτέστι ἡ τελευταία Κυριακὴ ἀπεζημίωσε δαψιλῶς τὴν ἔλλειψιν τῆς παρελθούσης καὶ αἱ Ἀθηναῖοι, τοῦ καιροῦ θαυμασίως βοηθοῦντος, παρουσίαζε τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἑκτακτὸν καὶ μοναδικὸν ψυχαγωγικὸν φαινόμενον. Ὡς χεῖμαρρος εἶχεν ἐκχυθῆ τὸ πλῆθος εἰς τὸ τρίγωνον τὸ ἀποτελούμενον ἐκ τῶν ὁδῶν Σταδίου, Αἰόλου καὶ Ἐρμού μετὰ κόπου δὲ παρήλαυεν ἡ ἀτελεύτητος σειρά τῶν ἀρμάτων, τῶν ἀμαξῶν καὶ τῶν ὀμίλων τῶν πεζῶν προσωπιδοφόρων. Πολλὰ συμβολικαὶ παραστάσεις ἦσαν εὐφραῖς καὶ ἄλλαι μετὰ πολλῆς φιλοκαλίας παρεσκευασμένα. Τὸ κοινὸν ἐχειροκράτει ἐνθουσιαιδῶς τὸν ἠτῶχόν μετὰ τὰ παιδιὰ του καὶ τὸν πλούσιον μετὰ τὰ φλουριά του τὰς Τέσσαρας Ἐποχὰς τοῦ ἔτους, τοὺς Σκονισμένους καὶ Λασπωμένους, εὐφροσύνην σάτυραν τῆς καταστάσεως τῶν Ἀθηναϊκῶν ὁδῶν, τὸν Χρυσὸν Αἰῶνα, τὴν Βουλευτοκρατίαν ἐν εἰδει πολυπόδου καὶ ἐντεχνότατον ἀνδρείκελον τοῦ Βίσμαρκ, τὸν Πουμινικὸν βίον καὶ τόσα ἄλλα ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς. Εἶχεν ἀποκλεισθῆ ἡ πολιτικὴ διὰ τοῦ προγράμματος τοῦ Κομιτάτου ἀλλ' ἡ πολιτικὴ αὐθαίρετος καὶ ἀνυπότακτος ὡς πάντοτε ἔσχε τὸ θάρρος νὰ παρουσιασθῆ καὶ νὰ ἐξεγείρη τὴν κοινὴν θυμῆδιαν διὰ τῆς παραστάσεως τοῦ Πολιτικοῦ Συλλόγου καὶ τῆς μυστικότητος τῶν συνεδριάσεων αὐτοῦ, διὰ τοῦ Ἀνεμομύλου τῶν Νομοσχεδίων καὶ παντοίων ἄλλων παρωδιῶν. Εἶχεν ἀπαγορευθῆ ἐπίσης καὶ ἡ διακομιδὴ γνωστῶν προσώπων ἀλλ' ἡ ἀπαγόρευσις εἰς μερικὰς περιπτώσεις εἶνε ἡ τελεσφορωτέρα παρόρμησις πρὸς παράβασιν καὶ οὐχὶ ἀδίκως ὁ Ἀλφόνσος Κάρρ διατείνεται ὅτι ἀν' ἡ ἀστυνομία ἀπαγορεύσει ἡμέραν τινὰ διὰ προκηρύξεως τῆς εἰς τοὺς πολίτας νὰ περιπατῶσι τετραποδητῆ εἰς τὰς ὁδοὺς, θὰ εὐρεθῶσι μερικὸν τὴν ἐπαύριον νὰ περιπατήσῃσι τετραποδητῆ μόνον καὶ μόνον ὅπως παραβῶσι τὴν ἀπαγόρευσιν καὶ χωρὶς νὰ σκεφθῶσι κἀν ὅπως τὸ πράξῃσι πρότερον. Διὰ τοῦτο ἐθεάθη παρωδούμενος ἐφ' ἀμάξης ἐν τῷ μέσῳ μαρσιπών

καὶ ἀποσκαιῶν παντοειδῶν γνωστὸς καὶ πολυφύλητος διπλωμάτης ἀπελθὼν ἄρτι τῶν Ἀθηνῶν ὅπως ἀντιπροσωπεύσει μίαν μεγάλην δύναμιν παρὰ τὸν Ἴστρον. Παρωδήθησαν δ' ἐκτὸς αὐτοῦ πολλὰ σύγχρονα γεγονότα καὶ κοινωνικὰ καταστάσεις, ὅσων ἡ νεαρὰ θυγάτηρ τῆς πλυντρίας ἡ ἀναγιώσκουσα ἐν ὀκνηρίᾳ μυθιστορήματα, ἐνῶ ἡ μήτηρ καταγίνεται εἰς τὸ ἐπίπονον ἔργον τῆς καὶ τα πολύκροτα φαντασιώδη σχέδια περὶ ἀποξηράνσεως τῆς σταφίδος καὶ τὰ εἰσαχθέντα εἰς τὸ ἡμέτερον high-life ὀθνεῖα ἔθνημα τοῦ raiour καὶ τοῦ μιὰλ-ζαλικῶ. Τὸ Κομιτάτον ἀπέναντι τύσης ἀπροσδοκῆτου πληθώρας καὶ ζωρότητος εὐρέθη ἐν ἀπορία καὶ ἠναγκάσθη νὰ διανεμῇ περὶ τὰ 45 βραβεῖα περικόψαν τὸ ποστὸν ἐκάστου χάριν τοῦ πολλαπλασιασμοῦ αὐτοῦ, πάλιν δὲ εἶνε ἀμφίβολον, ἀν' ἡ πλουσιοπάροχος αἴτη διανομὴ τῶν ἐπαύλων ἱκανοποίησε τοὺς διαγωνιζομένους.

Ἐν γένει ἡ ἐπιτυχία ἀπέβη πληρεστάτη, τὸ ἀνωμολόγησαν δὲ καὶ οἱ δυσκολώτατοι τῶν κριτῶν, καὶ ἐξέφρασαν τὴν εὐαρέσειάν των ἀνυποκρίτως οἱ παρατυχόντες ἐξ Εὐρώπης ξένοι. Ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ των τινὲς τῶν ἐγγωρίων δημοσιογράφων ἐβεβαίωσαν μάλιστα ὅτι αἱ ἐφετιναὶ εορταὶ τῆς Ἀπόκρεω ἐν Ἀθῆναις ὑπερέβησαν τὰς τελουμένας περιφήμους ἐν Νικαίᾳ καὶ ἐν Νεαπόλει. Ἄγνοα ἀν' ἀσυνήθιστον τὸσον πρὸς τὴν ἀλήθειαν ὅσον διαδρῦπτει τὴν ἐθνικὴν φιλοτιμίαν ἢ τοιαυτὴ διαβεβαίωσις, προερχομένη μάλιστα παρ' ἀτόμων μὴ ἰδόντων κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὰς εορτῆς μετ' ὧν συγκρίνουσι τὰς ἡμετέρας. Τὸ ἀληθὲς εἶνε ὅτι μετὰ τούτων καὶ ἐκείνων ὑπάρχει διαφορὰ ἣτις δὲν πρέπει νὰ παροραθῆ, ἀφοῦ μάλιστα παρέχει καὶ ἀφορμὴν πρὸς εὐλογον παρατήρησιν. Ἐν ἄλλαις χώραις ἡ ἔξοδος καὶ ἡ παρέλασις τῶν προσωπιδοφόρων εἶνε εορτὴ καθαρῶς θεαματικὴ ἢ ποικιλία των ἱματισμῶν, καὶ ἡ συναρμολόγησις τῶν χρωμάτων ἀποτελοῦσι σύνολον εὐχάριστον καὶ θέλγον τὴν ὄρασιν ὡς καλεοδοσκόπιον, ἡ ἐντεχνος δὲ καὶ λεπτομερὴς ἀναπαράστασις στολῶν παλαιῶν καὶ σκηνῶν ἱστορικῶν προξενεῖ εἰς τὸν θεατὴν εὐφρόσυνον αἰσθησιν ἢ προσωπικὴν σάτυρα πολὺ ὀλίγον εἰσεργεταὶ ἐν αὐταῖς, ἐτι δὲ ὀλιγώτερον ἡ ἡθικὴ διδασκαλία. Ἀφ' ἑτέρου ἐκεῖ ἡ παρέλασις τῶν προσωπιδοφόρων εἶνε μόνον ἐν μέρος τῶν εορτῶν, αὐτὴ συμπληροῦσιν εὐπερεῖς δημόσιοι χοροὶ καὶ μεγαλοπρεπεῖς θεατρικαὶ παραστάσεις καὶ παντοῖαι ἄλλαι διασκεδάσεις ἐπιτηδείως διωργανωμένα. Παρ' ἡμῖν ἀπεναντίας οὐ μόνον ἡ παρέλασις τῶν προσωπιδοφόρων ὑπῆρξεν ἡ μόνη ἀξία λόγου διασκεδάσεως ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτῆς τὸν σκοπὸν ἐπήλθε ποικίλας παρεξήγησις: πολλὰ θεάματα σκοποῦντα τὴν σάτυραν διαφορῶν κοινωνικῶν φαινομένων καὶ περιστάσεων ἠδύναντο νὰ λείψωσιν ἀνευ ζημίας, διότι αἱ εορταὶ τῆς Ἀπόκρεω δὲν εἶνε μέσον ἀνεγνωρισμένον ὡς κατ' ἀλλήλων πρὸς ἐποικοδόμησιν τῆς ἡθικῆς, οὐδ' ἀρμόδια εἶνε ἡ ἡμέρα τῆς γενικῆς χαρᾶς καὶ εὐθυμίας πρὸς ἀναπαράστασιν λυπηρῶν σκηνῶν κοινωνικῶν ἐλλείψεων ἢ πολιτικῶν σφαλμάτων. Τὸ τοιοῦτο δὲν ἐνόησαν καλῶς οἱ μετασχόντες τῶν θεαμάτων καὶ διαγωνισθέντες ἐν αὐτοῖς οὐδὲ τὸ κοινὸν τὸ κρίνον, διὰ τοῦτο δὲ δὲν ἐνεποίησε τὴν πρέπουσαν ἐντύπωσιν ὁ πολυτελής ὄμιλος τῶν μελῶν τῆς ἐναυθῆ Ἰταλικῆς παροικίας ὁ ὑποκριθεὶς συνοδιῶν φλωρεντινῶν ἱποτῶν τοῦ μεσαιῶνος, μετὰ μίαν ὁμῶς μικρὰν ἐλευθερίαν περὶ τὴν χρονολογίαν, τοῦ νὰ παραστήσῃσι δηλαδὴ τοὺς ἱππῶτας καίζοντας σφαιριστήριον, ἐνῶ δύναται τις νὰ ὀρκισθῆ μετ' ἡρεμον συνειδηθῆν ὅτι οἱ σύγχρονοι τοῦ Δάντου Γουέλφου καὶ Γιβελλίνου ἠγγύον παντελῶς τὴν παιδίαν ταύτην.

Ἀλλ' ὅπως ποτ' ἀν' ἡ, καὶ μετ' ὄλας τὰς μικρὰς ταύ-

τας παρατηρήσεις, αἱ εορταὶ διεξήχθησαν καλῶς καὶ ἐφαιδρυναν τὸ πλῆθος καὶ ἀπέδωκαν εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἀσυνήθως ζωηρὰν ὄψιν. Αὐτὸ ἀρκεῖ ὁ σκοπὸς ἐπετεύχθη. Ἀν' ὁ λαὸς μας ἀλλέως ἐνόησε τὰς εορτὰς ταύτας, ἀν' ἀπέδωκεν εἰς αὐτὰς ἰδιαίτερον τύπον, ἡμεῖς ἐφείλομεν νὰ τὰς παρα-

δεχθῶμεν ὅπως ἐνόησε καὶ τὰς ἠθέλησεν ὁ λαὸς καὶ νὰ εὐχρηθῶμεν ὅπως βαθμηδὸν αὐταὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ πνεύματος τῆς προόδου τελειοποιηθῶσι καὶ λαμπρυνθῶσιν. Μετὰ τὴν εὐχὴν καὶ τὴν ἐλπίδα ταύτην κλείω τὴν παρούσαν μακρὰν περιγραφὴν.

ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΘΟΛΟΥ ΕΛΛΑΔΑ.

Α'.
Σκάψτε τῆς μνήμ' ἀτέλειωτο κ' ὅσο τὸ χῶμα φθάσει
Κ' εἰς τάφο βίξτε οὐρανοῦ τοῦ οὐρανοῦ τὸ δῶμα.
Τοῦ Γαλαξία βάλτε τῆς τ' ἀστέρια γὰρ στεφάνι,
Τὸν ἥλιο γὰρ λαμπάδα τῆς, τῆς γῆς τὰς δάφνας στρώμα.
Καὶ γράψτε ἀπὸ πάνω του „Ἐδῶ κοιμᾶτ' ἐκεῖνη,
Ποῦ μὴ φορὰ γεννήθηκε καὶ δὲν θὰ ξαναγίνη!"

ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΜΗΡΙΚΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Β'.
Σκάψτε δάκρυα τῆ γῆ καὶ κόμειτέ τὴν μνήμη,
Γὰρ τὸ κορμ' τ' ἀτέλειωτο ποῦ θεὰ τὸ σκεπάσῃ.
Ὁ κόσμος ἄς συμμαζωχθῆ, ἄς τραβιχθῆ τὸ κύμα
Ἴσως σὲ τόσο λείψανό μεγάλο ἢ γῆ φθάσει
Ἡ κτίσις ὁμορφώτερη θὰ γείνη, πεῖδ μεγάλη,
Σὰν εἶναι θάλασσα ἡ μισὴ καὶ τέτοια γῆ ἢ ἄλλη!
Σηκώστε τάφο ἀφῆλδ' ὅσ' τ' οὐρανοῦ τὸ δῶμα.
— Ἀκόμη ἀφῆλτερο — ὡσάν τὴν Ἰλιάδα.
Στὸν κόσμο ποῦ ἀπέθανε, τὸν κόσμο βίξτε χῶμα,
Καὶ θάψετε τὸν Ὀλυμπο καὶ θάψτε τὴν Ἑλλάδα.
Ἀπάνω του κρεμάσσε τὴν λύρα τοῦ Ὀμήρου.
Νὰ τραγοῦδῆ τὸ ἄπειρο τὸν ἔπνον τοῦ ἄπειρου!

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΣΟΜΑΧΟΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Γ'.
Μνημοῦρ σκάψτε βαθύ καὶ γὰρ τὴν ἀμαξίονα
Φυτέψτε στὴ κρῦα γῆ ἀπάνω ἀπ' τὸ μνήμα,
Κοντάρι τῶν Θερμοπυλῶν, σπαθὶ τοῦ Μαραθῶνα
Καὶ βρέξτε τὸ με δροσερὸ τῆς Σαλαμῶνος κύμα,
Δεντρὰ νὰ γείνουε φηλά, τὰ σύνερα νὰ φθάσουν,
Τὸν κόσμο νὰ δροσίουν, τὸν κόσμο νὰ σκεπάσουν
Βάλτε τὸ γέρο Ὀλυμπο στὸ χῶμα του κολῶνα,
Τὸν ἀετὸ του γὰρ σταυρὸ, γὰρ φῶς τὸν Παρθενῶνα,
Καὶ γράψτε „ἔλα κοίτουνται σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ μνήμα.
Ὁ κόσμος ἐσταμάτησε" δὲν κάμνει πλέον βῆμα!"

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΪΤΗΝ.

Δ'.
Σκάψτε τῆς μνήμη δροσερὸ καὶ βάλτε φηλὴ γλάστρα,
Τοῦ Ἑλικῶνα τὸ βουνό, γὰρ ν' ἄχη κρῖνα τ' ἄστρα.
Συλλήστε στὰ λιθάρια του λύραις παληαῖς γι' ἀηδῶνια
Φῶς, τὸν τυφλὸ τὸν Ὀμηρο ἀντάμα μετὰ χρόνα
Τοῦ Λεωνίδα τὸ σπαθὶ γι' ἀσάλευτη ἀσπίδα,
Φωτιά, δυὸ στίχους τῆς Σαφροῦς, τὸν οὐρανὸ, χλαμῦδα.
Κι' ἀκόμη, βάλτε ἀντὶ σταυροῦ σὲ κορυφῆ του μία,
Τῆς Σαλαμῶνος τὸ κουπί, τῶν Πλαταιῶν κοντάρι.
Γὰρ Παναγιά τὴν Ἀθηνᾶ ὕψωστε τοῦ Φειδία
Καὶ τίποτε — μὴ γράψετε στοῦ τάφου τὸ ληθάρι

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΗΣ ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΣ.

Ε'.
Σκάψτε τάφο, σκάψτε στὸ χῶμα τὸ μικρὸ μας.
Νῆσαι μεγάλο καὶ βαθύ ὡσάν τὸ πέσιμό μας
Κι' ὅσα ἐκεῖ ἐπέσανε τοῦ Λόχου παλληκάρια,
Τόσους φυτέψτε ἀνθούς καὶ λουκαῖς στὰ χορτάρια.

Τοῦ Δημοσθένους ἡ πλατεῖα χλαμῦδ' ἄς τὸ στολίσῃ.
Κόσμηθ' σὺν τὸ αἷμά του, ὡσάν κ' αὐτὸν μεγάλη,
Κι' ὅπως διαβάτης ἀπ' ἐκεῖ περὰ ἄς γοναντίσῃ
Ὅσο νὰ ἔδουν οἱ καιροὶ τῆς Λαύρας οἱ μεγάλοι!

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.

Στ'.
Σκάψτε μνήμη, σκάψτε καὶ βάλτε στὴν κορφή του,
Τὸ κρᾶνος τ' Ἀλεξάνδρου τῆς, τὸ φερωτὸ σπαθὶ του.
Νὰ σμίγῃ ἥλιος καὶ σπαθὶ μαζῆ σὰν ἡμερῶν,
Κι' ν' ἀναί ἥλιος τὸ σπῆξὶ ὁ κόσμος σὰν νυκτῶν

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ ΦΙΛΟΠΟΙΜΕΝΟΥΣ.

Ζ'.
Ἀνοίξτε τάφο ἅγιο ἐκεῖ ὅπου γὰρ πάντα
Τοῦ Τελευταίου Ἑλληνος βῆξ' ἡ ψυχὴ μεγάλο
Ἀπάνω βάλτε του βουνὸ κ' Ἐκεῖνον ἀνδράγνα.
Ἀψήλωμα στ' ἀψήλωμα, βουνὸ ἀπάνω στ' ἄλλο
Σκαλῆσ' ἀπὸ τῆ μὴ μεριὰ τῆ σιδερένια Ρώμη,
Μέσα στὴ πρώτη νεότητ' ἡς καὶ σ' ἔλη τῆς τῆ βώμη
Κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη τῆ μεριὰ μόνον τὸ σπαθὶ του
Τὸν κόσμο κατ' ἐπάνω του κ' ἐκείνο ἀντικρῦ του!

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΝΕΣΤΩΣΑΝ ΕΛΛΑΔΑ.

ΙΑ'.
Κρυφά, κρυφά, νύχτα βαθεῖα καὶ μαύρη σὰν τὸν Ἄδη,
Σὲ μνήμη, νόθοι, βίξτε τῆς Μάνας σας τὸ σῆμα,
Τῆ Μάνα που σκοτώσατε . . . ἀπάνω του σημάδι,
Βάλτε τὸ Βουλευτήριον καὶ τὸν καιρὸ σας . . . χῶμα.
Μ' ἐφημερίδες, στρώστέ το, γεμάταις μοιρολόγια.
Γεμῆστε τὸ με θούρια τοῦ δρόμου . . . καὶ με λῆγια.
Κάντε Συλλαλητήρια, καὶ τὸ μικρὸ τῆς μνήμη,
Ῥήτορες ν' ἀνεβαίνουνε σημερινὸ στὸ βῆμα
Καρφῆστε εἰς τὸ μνήμ' τῆς, ἀντὶ σταυροῦ μαχαίρι
Καὶ γράψτε μετ' ἀνάξιο, τὸ μητροκτόνο χέρι.
„Ἐδῶ γὰρ πάντα ἡ Ἑλλὰς ἀπλώνει τὸ κορμὶ τῆς.
Τὸν Ἀχίλλεα, γράφηκε, νὰ θάψῃ ὁ Θεοπίτης!"

ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΛΛΟΥΣΑΝ ΕΛΛΑΔΑ.

ΙΒ'.
Ναὸ ὕψωστε τῆς φηλὸ με δάφνας καὶ ἀνθῶνας.
Βάλτε του γὰρ θεμέλιο τὸ ἅγιο παρελθόν τῆς,
Τὸν οὐρανὸ ἀέτωμα, τὴν λάμψι γὰρ κολώννας
Καὶ γεφυρώσατε, Οὐρανὸ καὶ γῆ, μετὰ τὸν ἀήτνητος
Σχίστε τὰ μαῦρα βῆσα τῆς καὶ στήσατε τῆς σημαία,
Χλαμῦδα κατακόκκινη καὶ περικεφαλαία
Κι' ἀπάνω, ἀπάνω, πεῖδ φηλά ὡς τοῦ Θεοῦ τὸ θρόνο,
Γράψτε τόνομα „Ἑλλὰς" τὸ ὄνομά τῆς μόνο!

(Κατὰ Ἀπρίλιον τοῦ 1886.)

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

Η ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

(πρὸ ΒΥΓΕΝΙΟΥ ΖΩΜΑΡΙΔΟΥ.

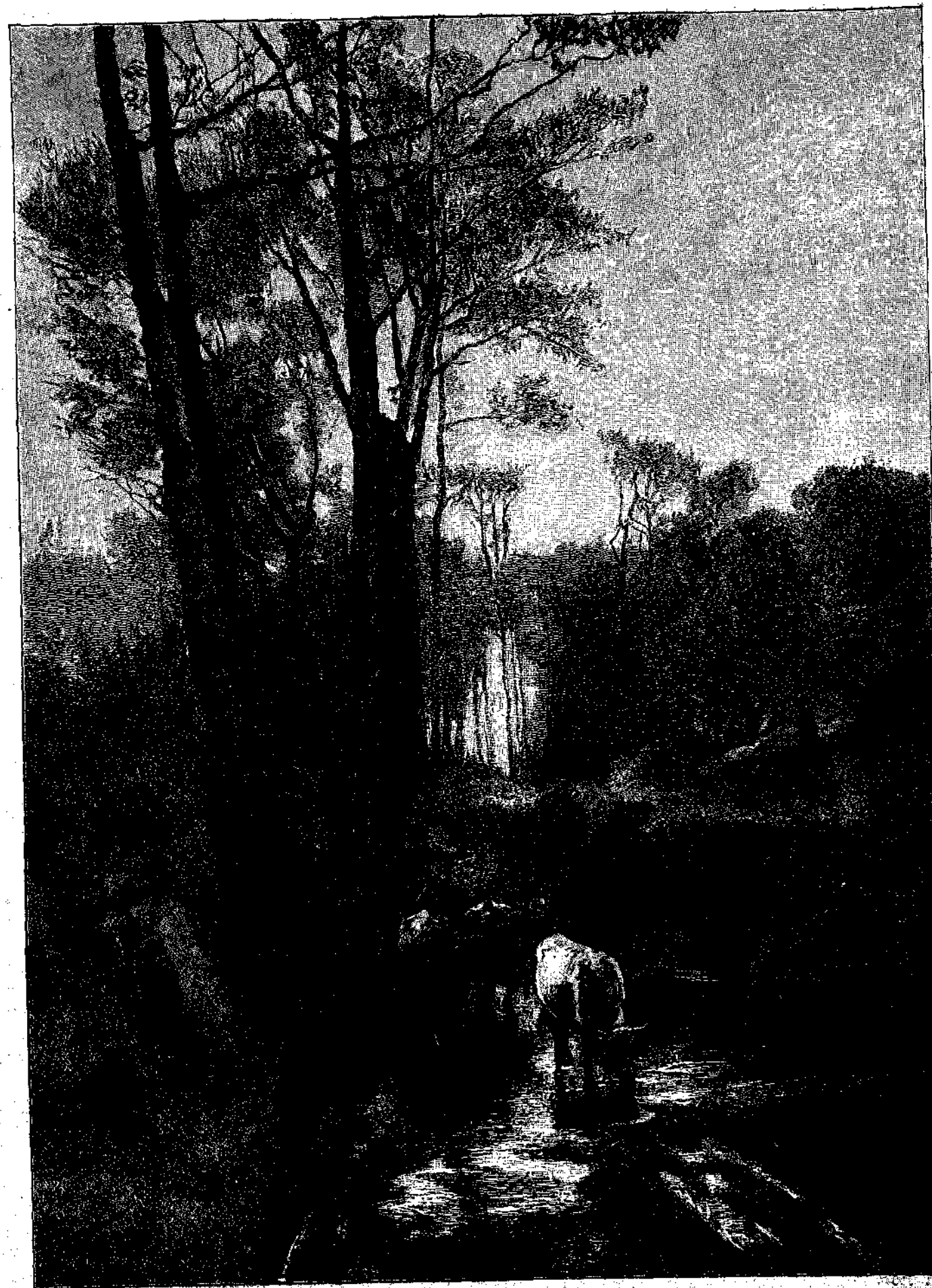
(συνέχεια.)

Ἐν τῷ πρώτῳ μέρει ἐρήθη ἐπι Πελασγοὶ κατόικουν τὴν Ἀκρόπολιν. Οἱ Πελασγοί, ὄνομα σημαίνει κατὰ τὸν V. Hehn τοὺς προτέρους, τοὺς παλαιούς*), δηλαδή ἐν προσωποποιῶν τοὺς πρὸ τῆς κυρίας Ἑλληνικῆς ἀναπτύξεως καὶ παιδείας χρόνους (πρβ. καὶ Willamowitz, Kydathen σ. 164), ἔχοντες ἀρχιτέκτονας κατὰ τὸν Πausanias τὸν Ἀγρόλαν (ἀκατέργαστος λίθος) καὶ Ὑπέριον (πανίσχυρος) περιετείχισαν τὴν Ἀκρόπολιν. Πρῶτος ὁ Ἐ. Κούρτιος ἀπεφάνητο γνώμην, ὅτι τὸ καλούμενον Πελασγικὸν ἢ ἑρβότερον Πελαργικὸν ἦτο τείχος περὶ τὴν Ἀκρόπολιν, τὰς δὲ ἑννέα πύλας (τὸ Ἐννεά-πυλον Πελαργικὸν κατὰ Κλειδίημον παρὰ Βεκκήρου Ἀνεκδ. ἑλ. σ. 419, 27) ὀφείλομεν νὰ διανοηθῶμεν ὑπαρχούσας ἐν τῷ τείχει ἐν καταλλήλῳ ἀποστάσει ἀπ' ἀλλήλων. Σχέδιον κατὰ Κούρτιον παριστᾷ τὸ ἔργον τοῦτο τῶν Πελασγῶν. Ἐἴτα βλέπομεν τὸν Πεισίστρατον ἰδρύνοντα ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς ἢ μᾶλλον εὐρύνοντα τὸν ἤδη ὑπάρχοντα* ὁ ναὸς οὗτος ἀνακαλυφθεὶς κατὰ τὸ 1885 ὑπὸ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρίας παρίσταται διὰ δύο εἰκόνων (9. 10. σχέδιον κατὰ Dörpfeld). Ὁ Boetticher χρώμενος πολλὰς τεκμηρίους δοξάζει ὅτι ὁ Πεισίστρατος μόνον τὴν ἐξωτερικὴν στοᾶν περὶ τὸν μέγαν τοῦτον ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς ἔκτισεν. Ἐπετα εἰκὼν κεφαλῆς Ἀθηνᾶς (11) ἀνηκούσης ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ καὶ ἀποτελούσης μέρος Γίγαντομαχίας, ὡς πρῶτος ὑπετόπισεν ὁ Studniczka, ἢ δὲ γνώμη αὐτοῦ ἐπιστώθη διὰ τῶν νέων ἀνασκαφῶν, καὶ μετ' αὐτὴν εἰκόνες κλειστῶν ἀναθηματικῶν στηλῶν, ἀνακαλυφθεισῶν τὸ 1886, ὧν αἱ βῆσεις μετὰ ἀρχαιοπρεπῶν ἐπιγραφῶν δισωθήσαν. Τὰ ἀρυσθέντα ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ἐκ διαφόρων γερμανικῶν καὶ ἑλληνικῶν πηγῶν εἶναι τοῖς πλείστοις τῶν ἀναγνωστῶν νέα, διότι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἤρξαντο ἀγόμενοι εἰς φῶς οἱ θησαυροὶ τῶν ἀρχαίων τούτων χρόνων. Ἦδη ὁ Ross εὗρεν ἀγαθὰ ἐξ ὀπτιῆς γῆς καὶ χαλκοῦ καὶ τεμάχια χαλκῶν ἀγγείων ἀντικείμενα ὄπλων πλὴν τινων περικεφαλαϊῶν καὶ αἰχμῶν δοράτων οὐδὲν ἕτερον εὗρεθη. Χαλκοῦ δὲ ἀγαθὰ πλὴν εἰκόνος Κενταύρου ἀνεκαλύφθησαν πολλὰ, ὧν μνημονεύομεν εἰκόνα Ἡφαίστου εὐρεθεῖσαν πρὸς τὰ μεσημβρινὰ καὶ μεσημβρινοανατολικά τοῦ Παρθενῶνος μέρη ἔτι δὲ καὶ εἰκόνα Ἀθηνᾶς. Σπουδαιότεραι ἀνακαλύψεις ἐγένοντο πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Παρθενῶνος τὸ 1863 τιθεμένων τῶν θεμελιῶν τοῦ ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως Μουσείου καὶ τὸ 1882 κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μέρους. Λίαν περίεργος εἶναι ἡ εἴρεσις μεγάλων ἀναγλύφων ἐκ λίθου πορίνου, ἅτινα κατὰ πραγματεῖαν τινὰ τοῦ Raugold ἀπαγγελοῦσαν ἐν τῇ ἀρχαιολογικῇ ἐταιρίᾳ τοῦ Βερολίνου τὸ 1886 παριστῶντα τὸν ἀγῶνα τοῦ Ἡρακλέους πρὸς τὴν Ὑδραν ἀπετέλουν μέρος αὐτώματος ναοῦ ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως μὴ δυναμένου νὰ ὀρισθῇ νῦν ἅτε καταστραφέντος ὑπὸ τῶν Περσῶν κατὰ τὴν γενικὴν κατεδάφισιν τῶν ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως ἱερῶν. Ἔτερα λείψανα αὐτώματος εὐρεθέντα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μέρους καὶ ἀνήκοντα κατὰ τὸν Raugold εἰς τὸν αὐτὸν ναὸν παριστῶσι τὸν Ἡρακλῆα κατακαλύοντα τὸ θαλάσσιον τέρας Τρίτωνά. Ἐν τοῖς δυσὶ τούτοις ἀναγλύφοις κεκτῆμεθα νῦν οὐ μόνον τὰς ἀρχαιοτάτας ἐπὶ τῶν αὐτῶματων παραστάσεις τῆς ἀττικῆς γλυπτικῆς, ἀλλὰ καὶ νέον παράδειγμα τῆς διακοσμῆσεως τῶν αὐτῶματων. Τὸ σύμπλεγμα τῶν παραστάσεων ἐπὶ τοῦ

αὐτώματος τοῦ ἐν Αἰγίνῃ ναοῦ ἀπετέλει τὸ ἀρχαιότατον ἔργον τῆς διακοσμῆσεως τοῦ αὐτώματος διὰ αὐτοτελῶν μορφῶν ἐξ εὐτελεστέρων λιθίνης ὕλης· κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς ἐν Ὀλυμπίᾳ κατεδείχθη, ὅτι ὁ αὐτῶματι θησαυρὸς τῶν Μεγαρέων ἐκοσμεῖτο ἐπὶ τοῦ αὐτώματος οὐχὶ διὰ αὐτοτελῶν ἀγαλμάτων, ἀλλ' δι' ἔργων ἀναγλύφων θεωρούμενον δὲ τὸ παράδειγμα τοῦτο ὡς μεμονωμένη ἐξάίρεσις ἐπιστώθη νῦν διὰ τῶν προειρημένων ἀναγλύφων τοῦ ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως ναοῦ, ὅτι ἦτο γενικόν, ἐφ' ὅσον οἱ Ἀθηναῖοι ἐποιούντο ἐν τοῖς αὐτῶματι χρῆσιν εὐτελεστέρων ὕλης δηλαδή τοῦ πορίνου λίθου. Εἰσαχθείσης ἐν τῇ κυρίῳ Ἑλλάδι τῆς γενικῆς χρήσεως τοῦ μαρμάρου περὶ τὰ μέσα τῆς ἑκτῆς ἑκατονταετηρίδος φαίνεται ὅτι ἐπαύσατο ἡ διακόσμησις τῶν αὐτῶματων δι' ἀναγλύφων εὐτελεστέρου λίθου. Τὰ ἀνάγλυφα ταῦτα τῆς Ἀκροπόλεως ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἐπὶ τοῦ θησαυροῦ τῶν Μεγαρέων φέρουσιν ἴσῃ ἐροδρῶν καὶ κυανοῦ χρώματος.

Ἄληθῆ δὲ θησαυρὸν ἔργων τῆς πρὸ τῶν Περσικῶν γλυπτικῆς ἤγαγον εἰς φῶς αἱ ὑπὸ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρίας ἀπὸ τοῦ 1884—1887 γενόμεναι ἀνασκαφαὶ μετὰ τοῦ Ἐρεχθείου καὶ τῶν Προπυλαίων. Ὁ τῆς Ἀκροπόλεως βράχος ὧν πανταχοῦ κατάντης δὲν ἐξήρκει τοῖς Ἑλλησι μετὰ τὸ 480 εἰς κατασκευὴν τῶν ἐπ' αὐτοῦ πολυπληθῶν οἰκοδομημάτων καὶ διὰ τοῦτο αὐξήσαντες τὴν ἐπιφάνειαν διὰ περίεξ κατασκευασθέντος τείχους ἐπλήρωσαν τὰ κατάντη τοῦ βράχου μέχρι τοῦ νέου τείχους διὰ τῶν λειψάνων τῆς περσικῆς καταστροφῆς· λαβόντες τὰ ὑπὸ τῶν Περσῶν συντετραμμένα ἢ ἄλλως βεβλαμμένα ἀγάλματα καὶ ἄλλα τῆς τέχνης ἔργα καὶ θέντες αὐτὰ ἐπαλλήλως καὶ μετὰ προσοχῆς ἐν τῷ κενῷ δικστήματι τοῦ νέου τείχους καὶ τοῦ αὐξηθέντος βράχου ἔρριψαν ἐπ' αὐτῶν χῶμα, εἴτα δὲ λιθόστρωτον ποιήσαντες ἐκτίθησαν οὕτω μείζονα ἐπιφάνειαν τῆς Ἀκροπόλεως κατὰ ἐν πέμπτον σχέδιογράφημα ἐν τῇ βιβλίῳ παρέχει σαφῆ ἰδέαν τοῦ ἔργου τούτου, φαίνεται δὲ ὅτι ἐν τῷ περίεξ τῆς Ἀκροπόλεως κατασκευασθέντι περιζώματι εὐρίσκειται ἀληθῆς ἀρχαῖον ἔργον πλαστικῆς καὶ ἀρχιτεκτονικῆς ἐκ τῶν χρόνων πρὸ τοῦ 480. Τὰ ἐπὶ τῆς βορείου πλευρᾶς τῆς Ἀκροπόλεως κατὰ τὰς ὑπὸ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρίας ἐπιχειρουμένας ἀνασκαφὰς μετὰ τοῦ Ἐρεχθείου καὶ τῶν Προπυλαίων ἀνακαλυφθέντα ἔργα τῆς ἀρχαίας τέχνης εἶναι τοσαῦτα, ὥστε μόνον ἠδύνατο νὰ ἀποτελέσῃ πολυτελὲς Μουσεῖον. Μετὰ τοῦ πρὸς βορρᾶν ἐξωτερικοῦ τείχους, ἐνθα εὐρεθήσαν ἐντετειχισμένοι τρίγλυφοι καὶ μετόπαι τοῦ πεισιστρατείου ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ τοῦ ἀρχικοῦ τῆς Ἀκροπόλεως βράχου εὐρεθῆ πλῆθος ἀγαλμάτων γυναικείων μορφῶν, βεβλαμμένων τοὺς πόδας, ἐν μέρει δὲ καὶ τὰς χεῖρας, καὶ περιέργων λίαν οὐ μόνον διὰ τοὺς χρόνους, εἰς οὓς ἀνάγονται, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν ἱματισμὸν καὶ τὰ ἴσῃ τοῦ ποικίλου αὐτῶν χρωματισμοῦ.

Ἐν τῇ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Ρωμαϊδῶν ἐν Ἀθήναις ἐκδομένη συλλογῇ φωτογραφιῶν τῶν ἐν τοῖς Μουσείοις τῶν Ἀθηνῶν ἀγαλμάτων (Les musées d'Athènes 1886) ὑπάρχουσι καὶ ἐξ τούτων τῶν ἀγαλμάτων, παριστῶντων γυναικῆς διαφόρου ἡλικίας, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον νέας· ἡ διάφορος τῶν κεφαλῶν μορφή μαρτυρεῖ ὅτι τὰ ἀγάλματα ταῦτα δὲν εἶναι

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΓΙΓΙΑ.

Εἰκὼν ὑπὸ J. Morera.

εἰκόνες θεῶν, ἀλλ' ἀνθρώπων, ἴσως δὲ ἱεραίων τῆς Ἀθηνᾶς· πολυπληθῆ δὲ εἶναι καὶ τὰ εὐρήματα χαλκῶν ἀγαλματίων, ὧν τὸ μέγιστον εἶναι εἰκὼν γυναικεία ἔχουσα ὕψος 27 ἑκατ. Ἄξια δὲ λόγου εἶναι χαλκῆ κεφαλὴ (11 ἑκ. ὕψους) εὐρεθεῖσα τὸ 1882 καὶ προσμοιάζουσα τῷ Ἀπόλλωνι ἐπὶ τοῦ δυτικοῦ ἀετώματος τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ ναοῦ τοῦ Διὸς, ὡσαύτως ἐκ χαλκοῦ εὐφύης κεφαλὴ ἀνδρὸς (πίν. XI) καὶ ἑξαισία τὸ κάλλος μαρμαρίνου κεφαλὴ γυναικὸς συγγρόνου τῷ Πεισιστράτῳ (πίν. X). Καὶ ἐν τῷ βορειοδυτικῷ μέρει τοῦ τείχους, ὅπερ κατὰ πάντα πιθανόν λόγον κατασκευάσεν ὁ Κίμων, θὰ κατὰκινεῖται ἔργα τέχνης τῶν πρὸ τῶν περσικῶν χρόνων. Ἐν τῷ πρώτῳ μέρει τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἐλέχθη ὅτι ὁ Κίμων, οὐχὶ δὲ ὁ Πεισιστράτος, ὡς ἐσφαλμένως ἐδοξάζετο ὑπὸ πολλῶν, ἔθετο τὰ θεμέλια τοῦ ὑπὸ τοῦ Περικλέους ἀποτελεσθέντος ναοῦ τοῦ Παρθενῶνος. Εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Κίμωνος δέον νὰ ἀναχθῶσι καὶ τὰ τύμπανα (26) τῶν στύλων, ἅτινα εὐρεθῆσαν ἐντετειχισμένα ἐν τῷ βορείῳ τοῦ τείχους μέρει ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ τύμπανα, ἅτινα ἀνεκαλύφθησαν τὸ 1836 πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Παρθενῶνος. Ἐν τέλει τοῦ κεφαλαίου τούτου ἐξετάζεται καὶ τὸ ζήτημα τῶν καμπυλοειδῶν γραμμῶν (curvatur), αἵτινες διακρίνουσι τὰ οἰκοδομήματα τῆς Ἀκροπόλεως.

Περὶ τῶν ἐπομένων κεφαλαίων τοῦ βιβλίου τοῦ Boetticher πραγματευόμεθα συντομώτερον. Περιγραφή τοῦ Παρθενῶνος, τῶν Προπυλαίων, τῆς Πινακοθήκης, τοῦ Ἐρεχθείου, τῆς ἀπτερου Νίκης καρίσταται σαφῆς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν ἀναγνωστῶν ἐν διαφόροις διαγράμμασι. Ἡ ἐν τῷ Βαρβακείῳ λυκαίῳ εὐρεθεῖσα Ἀθηνᾶ, ἡ καλλίστη τῶν διασωθεισῶν ἀπομιμήσεων τοῦ χρυσελεφαντίνου ἀγάλματος τοῦ Φειδίου, παρίσταται ἐν εἰκόνι. Χρυσῶν νόμισμα ἐν τῷ Μουσεῖῳ τῆς Κριμαίας δεικνύει τὰς λεπτομερείας τοῦ κόσμου τῆς κόμης καὶ τῆς περικεφαλαίας (πρβ. G. Kieseritzky, Mittheil. d. arch. Inst. zu Athen, 1883). Ἄξια ἰδιαιτέρας ἀναγνώσεως εἶναι τὰ γραφόμενα περὶ τῶν ἀπειρῶν ἀγαλμάτων καὶ ἀναθημάτων, ἅτινα ἴσταντο περὶ τοὺς περιβόλους τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει ναῶν, ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ ἐκθεσις τοῦ ἐν τῷ Παρθενῶνι θησαυροφυλακίου, ἐν ἧ βλεπομένῳ ὅτι τὰ κειμήλια τῶν ἄλλων ναῶν ἀπέκιντο αὐτόθι· περὶ τούτου διεσώθησαν ἡμῖν πλείστα ἐπιγραφὰ ἀνακαλυφθεῖσαι μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐκδοθεῖσαι ἐν τῇ ἀρχαιολογικῇ ἐφημερίδι καὶ τῷ συγγράμματι (Antiquités Helléniques) τοῦ θαλεροῦ καὶ μεμουσώμενου πρεσβύτου Α. Ραγκαβῆ.

Καταλείποντες νῦν τὴν κορυφὴν τῆς Ἀκροπόλεως τρεπόμεθα πρὸς τὴν μεσημβρινὴν κλιτὸν αὐτῆς. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν περιγράφεται τὸ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ θεάτρου καὶ ἐγγὺς αὐτοῦ κείμενον Ὁδεῖον, ὅπερ οἰκοδομηθὲν ὑπὸ τοῦ Περικλέους χάριν τῶν μουσικῶν ἀγώνων κατὰ τὰ Παναθηναία ἐπιπολιθῆναι κατὰ τὸν Μιθριδατικὸν πόλεμον ὑπὸ τοῦ Ἀριστίωνος κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Ἀκροπόλεως ὑπὸ Σύλλα (86 π. Χ.), ἀνηγέρθη δὲ πάλιν ὑπὸ τοῦ Καππαδόκου βασιλέως Ἀριοβαρζάνου τοῦ Β'. εἶτα δὲ λίαν ἐκτενῶς ἐκτίθενται τὰ τοῦ διονυσιακοῦ θεάτρου. Κατὰ τὰς τελευταίας ἐρεῦνας τὰς γενομένας ὑπὸ τῶν Γερμανῶν L. Julius καὶ Dörpfeld κατεδείχθη ὅτι ἅπασ ὁ χώρος τῶν θεατῶν (κοίλον) μετὰ τῆς ὀρχήστρας καὶ τῆς ἀρχαίας σκηνῆς κατὰγεται ἐν τῇ νῦν αὐτοῦ μορφῇ ἐκ τῆς τετάρτης π. χ. ἑκατονταετηρίδος· μέχρι τῶν χρόνων ἐκείνων οἱ Ἀθηναῖοι ἤρκοοντο εἰς ξυλίνην σκηνὴν ἐν Ἀθηναίῳ, τῷ ἐγγὺς τοῦ διονυσιακοῦ θεάτρου τεμένει τοῦ Θεοῦ, οὐ εἰς τιμὴν ἐγίγνοντο αἱ διδασκαλαί, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Ἡσύχιος. Ὅτε δὲ ἐν Ἀγῶνι τοῦ Πρατίνα, Α-

σχόλου καὶ Χοιρίλου κατὰ τὴν 70 Ὀλυμπιάδα = 500 π. Χ. τὸ ξυλίνον παράρημα (ἱκρία) κατέπεσεν, ἠγέρθη ἐπὶ τῆς νοτίου κλιτύος τῆς Ἀκροπόλεως ἀπλοῦν θεάτρον· ἡ σκηνὴ ἦτο ἐκ ξύλου, οἱ δὲ θεαταὶ ἐκαθεζόντο ἢ ἐπὶ ἀπλοῦ ἑδάφους ἢ ἐπὶ ξυλίνων ἐδρῶν· ὁ Dörpfeld κατέστησεν ἀρίθμητον ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι πρὸ τῆς τετάρτης ἑκατονταετηρίδος οὐδὲν λίθινον οἰκοδομήμα ἐκέκτηντο ὡς θεάτρον. Τὸ πρῶτον λίθινον θεάτρον οἰκοδόμησεν ὁ Εὐβουλος τὴν 109. Ὀλυμπιάδα = 343—342 π. χ. Μετὰ δὲ τὸν Εὐβουλον ὁ γνωστὸς ῥήτωρ Λυκούργος διεπέρασε τὴν κατασκευὴν τοῦ ἐν Διονύσου θεάτρου 330—29 π. Χ., ἐπ' αὐτοῦ δὲ ἰδρῶθησαν ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ οἱ χαλκοὶ ἀνδριάντες τῶν κορυφαίων τῶν τραγικῶν, Αἰσχύλου, Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδου· πλὴν τῆς μαρτυρίας, καθ' ἣν ὁ βασιλεὺς Εὐμένης (147—159 π. χ.) ἐκ Περγᾶμου ἀνήγειρεν ὅπισθεν τῆς σκηνῆς τὴν Εὐμένειον καλουμένην στοάν, οὐδεμίαν εἰδήσις περὶ θεάτρου ἀναγνώσκειται μέχρι τῆς τρίτης μ. χ. ἑκατονταετηρίδος. Κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας ἐξηφανίσθη τὸ θεάτρον τοῦ Διονύσου καταστροφῇ καὶ παντοῖαι νέαι οἰκοδομαὶ καὶ χώρα ἐκάλυψαν τὸν χώρον αὐτοῦ, τὸ δὲ Ὁδεῖον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ ἐξελαμβάνετο ὡς θεάτρον τοῦ Διονύσου. Ὁ πρῶτος εἰκάσας τὴν θέσιν καὶ ἀναγνωρίσας τὴν διαίρεσιν αὐτοῦ ἐν τινι νομίματι τοῦ Βρετανικοῦ Μουσεῖου ἦτο ὁ Ἄγγλος Leake. Πεντήκοντα ἔτη μετὰ ταῦτα ὁ Α. Ρ. Ραγκαβῆς ἐπεχείρησε μάτην ἀνασκαφάς, τὸ δὲ 1859 ἡ ἀρχαιολογικὴ ἐταιρεία διὰ τοῦ Α. Ρουσσόπουλου ἐπαναλαβοῦσα τὰς ἀνασκαφὰς ἀνεκάλυψεν τὰς ἀνωτάτας βαθμίδας πρὸ τοῦ μνημείου τοῦ Θρασύλλου, διαφωνία ὅμως πρὸς τὸ ὑπουργεῖον διέκοψεν αὐτάς. Τέλος τὸ 1872 (23. Μαρτίου) ὁ μαθητὴς τοῦ Schinkel, J. H. Strack, κατὰ τὴν γενέθλιον ἡμέραν τοῦ βασιλέως αὐτοῦ ἔστρε τὰ πρῶτα ἀνάκλιτρα, ἡ δὲ ἐργασία ἤρξατο μετὰ μείζονος δραστηριότητος ἀναλαβόντος τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσίας τὰς δαπάνας καὶ χορηγησάσης καὶ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας δαφιλεῖς πόρους πρὸς συντέλεσιν τοῦ ἔργου. Τὴν 3. Ἰουνίου ἀπελθόντος τοῦ Strack τῶν Ἀθηνῶν ἀναλαβοῦσα τὸ ἔργον ἡ ἀρχαιολογικὴ ἐταιρεία διεπέρασαν αὐτὸ τὸ 1865 ἀποκαλύψασα ἅπαν τὸ θεάτρον καὶ τὰ περίξ αὐτοῦ πρὸς μεσημβριανὰ μέρη, μόνον τὸ πρὸς ἀνατολὰς μέρος χρῆζει περαιτέρω ἐρευνῶν. Ἐν σχεδιογραφίματι καταδείκνυνται καὶ περιγράφονται ἐν ἐκτάσει αἱ ἐπὶ τῶν ῥωμαϊκῶν χρόνων γενόμεναι μεταβολαί· ἐπὶ τῆς ὀρχήστρας διασώζονται τὰ ἴχνη θριγκοῦ, χωρίζοντες τὴν ὀρχήστραν ἀπὸ τοῦ κοίλου τῶν θεατῶν καὶ κατασκευασθέντος ἐπὶ τῶν ῥωμαϊκῶν χρόνων χάριν τῶν ἀγώνων τῶν μονομάχων, ὧν τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὸ θεάτρον τοῦ Διονύσου μαρτυρεῖ καὶ Δίων ὁ Κάσιος. Ἐπίσης μεταγενέστερον εἶναι καὶ τὸ ὑποσκήνιον τοῦ Φαίδρου μετὰ τῶν ἀναγλύφων, ἐν ἐνὶ τῶν ὁποίων παρίσταται ὁ Ἰκάριος μετὰ τῆς θυγατρὸς Ἐριγόνης θύων τῷ Διονύσῳ· ὁ ἦρωϊς Ἰκάριος πρῶτος ἐδέξατο παρὰ τοῦ Διονύσου ἐλθόντος εἰς τὴν Ἀττικὴν τὸ δῶρον τοῦ οἴνου· οἱ κάτοικοι τῆς Χώρας λαβόντες παρὰ τοῦ Ἰκαρίου τὸ νέον δῶρον καὶ μεθυσθέντες ἐφόνευσαν αὐτὸν νομίζοντας ὅτι ἐδηλητηριάσθησαν. Ἡ θυγάτηρ μάτην ἀναζητοῦσα τὸν πατέρα εὗρεν αὐτὸν τῇ βοήθειᾳ τοῦ πιστοῦ κυνὸς Μαίρας τεθαμμένον ὑπὸ τι δένδρον· περὶ τῆς ἐρμηνείας τῶν ἀναγλύφων τοῦ ὑποσκήνιου πρβ. τὰ γεγραμμένα ὑπὸ Matz ἐν τῷ γερμανικῷ περιοδικῷ Zeitschrift für bildende Kunst 1876, σ. 193 ἰδρῶθη δὲ τὸ ὑποσκήνιον τοῦτο ὑπὸ τοῦ Φαίδρου, υἱοῦ τοῦ Ζωίλου, ἀρχόντος τῆς Ἀττικῆς, κατὰ τὴν τρίτην μ. χ. ἑκατονταετηρίδα. Ἔργα δὲ γλυπτικῆς πλὴν δύο παγκάλων ἀναγλύφων γυναικῶν ὀρχουμένων εὐρεθῆσαν μόνον

λεῖψανα καὶ δὴ ἀσήμεντα. Βάσεις ἀγαλμάτων ποιητῶν, ὅλα μνημονεύει ὁ Πausanias, εὐρεθῆσαν ἱκαναί, ἀλλὰ τὰ ἀγάλματα αὐτῶν ἐλλείπουσι. Οὕτως ἀνεκαλύφθη βάσις φέρουσα ἐπιγραφὴν: „Μένανδρος· Κηρισόδοτος καὶ Τίμαρχος ἐπέησαν“· ἀλλὰ ὁ ἐν τῷ Βατικανῷ ἀποκείμενος ἀνδριάνς τοῦ Μενάνδρου, ὃν πρότερον ἐνόμιζον οἱ λόγιοι ἀπαχθέντα εἰς Ρώμην ἐκ τοῦ διονυσιακοῦ θεάτρου, ἀπεδείχθη ὡς μὴ προσαρμολύμενος εἰς τὴν βάσιν ταύτην. Τούναντίον ἐν τῷ καλλίστῳ Λατερανῷ ἀνδριάντι τοῦ Σοφοκλέους κατέστησαν πιθανὸν ὁ Beudorf καὶ Schoene ὅτι κεκτῆμεθα ἀντίτυπον ἐν μαρμαρῷ τοῦ ἀγάλματος, ὅπερ ὁ Λυκούργος ἴδρυσεν τῷ

ποιητῇ ἐν τῷ θεάτρῳ· περιελάμβανε δὲ τὸ θεάτρον 30,000 θεατῶν. Ἐκατέρωθεν τῆς εἰσόδου εἰς τὸ θεάτρον ἴσταντο ἐν ἀρχαίοις χρόνοις, πιθανῶς ἦδη κατὰ τὴν πέμπτην ἑκατονταετηρίδα, οἱ χαλκοὶ ἀνδριάντες τοῦ Μιλτιάδου καὶ Θεμιστοκλέους, ἔχοντες ἑκαστος παρ' ἑαυτοῦ καὶ Πέρσην αἰχμάλωτον. Ἴσως εἰς τῶν ἀνδριάντων τούτων εἶναι ὁ παρὰ τῷ Ἀνδοκίδῃ (περὶ μυστηρίων) „χαλκοῦ στρατηγός“, ὅπισθεν τοῦ ὁποῦ ἐξήτει νὰ κρυφθῇ ὁ Διοκλείδης κατὰ τὴν νύκτα τῶν Ἐρμαιοπιδῶν ἰδῶν πολλοὺς ἀνθρώπους κατερχομένους ἐκ τοῦ Ὁδεῖου εἰς τὴν ὀρχήστραν τοῦ θεάτρου.

(ἔπεται συνέχεια.)

Σ Α Π Φ Ω.

(ΜΥΘΙΟΓΟΡΙΑ ΕΚ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ.)

(συνέχεια.)

Τότε ἐσταύρωσεν ἡ Μνησιδικὴ τὰς χεῖρας καὶ ἰδοῦσα ἀτενῶς τὴν Ἀνδρομέδαν εἶπε σταθερᾷ τῇ φωνῇ:

— Ναί, τὸν λατρεύω καὶ τὸν ἀγαπῶ ὅσον οὐδένα ἄλλον ἐπὶ γῆς, καὶ αὐτὸς ἐπίσης με ἀγαπᾷ καὶ εἶνε μνηστὴρ μου. Ἐάν πρόκηται περὶ τοῦ καλοῦ του καὶ τῆς σωτηρίας του, ὦ εἶπέ μοί το, διότι εἶμαι πρόθυμος τὸ πᾶν νὰ πράξω διὰ νὰ τὸν βοηθήσω καὶ τὴν ζωὴν μου αὐτὴν ἀκόμη θυσιάσω, ἐὰν τοῦτο ἀπητηίτο πρὸς σωτηρίαν του!

— Αἱ καλὰ — ἐξηκολούθησεν ἡ Ἀνδρομέδα — δὲν ἤθελα νὰ ὑπάγω ἀπᾶς ἐτι εἰς τὴν οἰκίαν του διὰ νὰ μὴ παρεξηγηθῶ καὶ δώσω ἀφορμὴν νὰ εἰπωσι, ὅτι διὰ τῆς βίας θέλω νὰ γίνω σῶταίρα του. Ἐμαθα ὅμως ὅτι ἀπόψε σκοπεύουν εὐγενεῖς τινεὶ νὰ ἐνεδρεύσουν κατ' αὐτοῦ καὶ νὰ τὸν δολοφονήσουν.

— Ὁ Ζεῦ! — ἀνεκράξεν ἔντρομος ἡ Μνησιδικὴ — τί ἔκαμεν ὁ ἀγαθὸς Πιττακὸς κατὰ τῶν ἀνθρώπων τούτων, διὰ νὰ τὸν μισοῦν τόσο; Πρέπει ἀμέσως τώρα νὰ τρέξω καὶ νὰ τῷ εἰπῶ νὰ προφυλαχθῇ.

— Ὅχι, ὄχι, ψυχὴ μου, αὐτὸ δὲν εἶνε ἀνάγκη. Ἀπόψε θὰ ἔλθῃ αὐτὸς εἰς τὴν οἰκίαν σας καὶ σὺ πρέπει νὰ τὸν κρατήσῃς χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ πρὸς τί τὸν κρατεῖς, ἐὰν δὲ θελήσῃ χωρὶς ἄλλο νὰ φύγῃ, τότε τῷ ἀποκαλύπτεις τὸ μυστικόν σου. Τώρα ὅμως ἄς πῶμεν ὀλίγον!

— Ὁ, πῶς θὰ δυνηθῶ νὰ σοὶ ἀποδείξω ποτὲ τὴν εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὴν ἀγάπην σου! ἀνεφάνησεν ἡ Μνησιδικὴ εὐτυχῆς.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπεφάνη ἡ δούλη καὶ ἐναπέθεσε τὰ δύο κύπελλα ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐν ᾧ δ' ἔβλεπε ταῦτα ἡ Μνησιδικὴ δὲν ἠδύνατο νὰ παρατηρήσῃ τὴν ἔκφρασιν τοῦ ἀσπόνδου μίσους, ἣν προσέλαβε τὸ σκυθρωπὸν πρόσωπον τῆς Ἀνδρομέδας.

— Τὸ ἀναφυκτικὸν ποτὸν ἔρχεται ὀλίγον ἀργά, Μνησιδικὴ — εἶπεν ἡ οἰκοδέσποινα — καὶ ἔχεις τώρα ἀνάγκην αὐτοῦ, ἐπειδὴ τόσοσ ἐθεράμηνθης καὶ τόσοσ ἔτρεξες διὰ νὰ φθάσῃς ἐδῶ ταχέως. Δι' αὐτὸ ἄς ἐνδυναμωθῶμεν τώρα ὀλίγον καὶ ἔπειτα θ' ἀνακτῆσῃς τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν φρόνησιν, τὴν ὅποιαν ἔχασες ὡς ἐκ τῆς διηγησεῖός μου.

Ἡ δούλη εἶπεν ἀπομακρυνθῆ πάλιν καὶ ἡ Μνησιδικὴ διψῶσα ἦδη ἐκένωσε διὰ μίξ μέγα μέρος τοῦ κυπέλλου.

Μόλις ὅμως ἀφῆκεν αὐτὸ πάλιν ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἔρχισε νὰ αἰσθάνηται κάματον καὶ κεφαλαλγίαν· κατελήφθη ὑπὸ σκοτοδινίας καὶ, θέλουσα νὰ ἐγερθῇ, παρετήρησεν ὅτι

οὐδόλως ἠδύνατο νὰ κινήσῃ τοὺς πόδας τῆς, οἵτινες ἐψυχραίνοντο ἦδη καὶ ἀπεναρκοῦντο, ἡ δὲ ἀπονάρκωσις αὐτῆ ἀνερχομένη μετέδιδεν εἰς τὸ λοιπὸν σῶμα ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν τὸν θάνατον.

— Ὁ Ζεῦ! — εἶπε μὲ φωνὴν ὀλονὲν ἐκλείπουσαν — τί ἔχω;

Ὅπως ὁ λοβόλος ὄψις παρατηρεῖ τὸ εἰς τὸ κλωβίον του ριφθὲν ἀόπλον πτηνὸν καὶ ἐτοιμάζεται νὰ ἐπιτεθῇ κατ' αὐτοῦ διὰ τῶν δηλητηριωδῶν ὀδόντων του, οὕτως ἔβλεπε καὶ ἡ Ἀνδρομέδα τὴν νεκρὰν καὶ ὠραίαν κόρην, ἡ ὁποία καταληφθεῖσα τώρα ὑπὸ ζάλης ἐκλινε τὴν ἀδύαν τῆς κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς οἰκοδεσποίνης καὶ ἐφάνη ἀποκοιμηθεῖσα. Αἰφνης βίαιοι σπασμοὶ καὶ βίγος διέσεισε τὰ τρυφερὰ μέλη. Τὰ χεῖλη συνεστάλησαν καὶ ἔγιναν κωανᾶ, οἱ ὀφθαλμοὶ ἠμαυρώθησαν καὶ ἡ καρδία ἔπαυσε νὰ πάλλῃ· ἡ Μνησιδικὴ ἦτο νεκρά.

Ἡ Ἀνδρομέδα ἐξήπλωσε τὸ ἀψυχὸν σῶμα ἐπὶ τῆς σκληρᾶς κλίνης.

— Τώρα εἶσαι νεκρὸ, γλυκὸ μου περιστέρι — εἶπε σαρκαστικῶς — καὶ κάνεις ἐκ τῶν θεῶν δὲν δύναται νὰ σοὶ ἀποδώσῃ τὴν ζωὴν, οὔτε καὶ αὐτὸς ὁ Πιττακὸς, ἐὰν ὡς ὁ Ὀρφεὺς θὰ ἐπειράτῳ διὰ γλυκεῶν ἀσμάτων νὰ σε ἀνάξῃ τῆσιν ἐν τῷ Ἄδῃ. Ἀλλὰ καὶ τῆς ἰδικῆς μου τῆς ζωῆς τὸ νῆμα ἀπεκόπη καὶ μαζίτῃ θὰ διαλύσωμεν τὸν θλιβερὸν δρόμον πρὸς τὸν κόσμον τῶν σκιάων.

Καὶ ἐγερθεῖσα ἔτρεξεν εἰς τὸν θάλαμον, ὅπῃθεν ἔφερε μεθ' ἑαυτῆς μακρὸν τεμάχιον ὑφάσματος. Τὸ περιστρέψεν, ἔδεσεν ἔπειτα αὐτὸ περὶ τὸν τράχηλόν τῆς, ἀνέβη εἰς τινα δοκὸν καὶ κρεμάσασα τὸ ὑφάσμα ἀπὸ τινος ἀρπάγης εἰς τὸν τοῖχον, ὤθησε διὰ τοῦ ποδός τῆς τὸν δοκὸν καὶ μετ' ὀλίγα λεπτὰ ἦτο πτώμα . . .

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ Πιττακὸς δὲν ἠδυνήθη τὸ ἐσπερας νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν μνηστὴν του, διότι εἶχεν ὀρίσει συνέντευξιν μετὰ τῶν ἀρχηγῶν τοῦ συμβουλίου καὶ τοῦ λαοῦ, τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν ναυτῶν. Δι' αὐτὸ ἀπεφάνισε νὰ ὑπάγῃ εἰς αὐτὴν ὥρασ τινὰς ἐνωρίτερον καὶ εἶχε φθάσει ἀμέσως, ἀφ' οὗ ἡ Μνησιδικὴ λαβοῦσα τὸ γράμμα τῆς Ἀνδρομέδας μετέβη εἰς τὸν οἶκόν τῆς. Τὸ πρᾶγμα αὐτὸ κατ' ἑαυτὸ τὸν ἀνησύχησεν, ἐτι δὲ μᾶλλον ἠξήσεν ἡ ἀνησυχία του καὶ τοὺς φόβους του δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποκρυφῇ εἰς τὴν μητέρα τῆς κόρης, ὅτε ἡ ὥρα τοῦ γεύματος ἐπλησίασε καὶ ἡ Μνησιδικὴ δὲν ἐφάνη, μολονότι αὐτὴ οὐδέποτε ἄλλοτε ἐδείχθη

τόσον ὀλίγον ἀκριβής. Ὅτε δὲ ἀργότερον ἤρχισε νὰ νυκτώη, ἡ ἀνησυχία του καὶ ἡ ταραχὴ ἐφθασεν εἰς τὸ ἔπακρον καὶ μὴ δυνάμενος πλέον νὰ κρατηθῆ ἔτρεξε πρὸς τὴν μακρὰν κειμένην οἰκίαν τῆς Ἀνδρομέδας. Ἐξ ἀποστάσεως ἰκανῆς παρατήρησε πυκνὸν πλῆθος ἀνθρώπων πρὸ τῆς οἰκίας καὶ ὅτε ἐφθασεν ἐγγύτερον ἤκουσε φωνὰς ζητούσας ἰατρικὴν βοήθειαν, κραυγὰς γυναικῶν ἀναμειγμένας μὲ θρήνους τῶν θεραπευνίδων.

Ταχέως καὶ ἐν μεγίστῃ ταραχῇ διέσχισε τὸ πλῆθος, ἤκουε δὲ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διακεκομμένας λέξεις περὶ τῆς αὐτοκτονίας τῆς Ἀνδρομέδας καὶ τοῦ θανάτου μιᾶς νέας κόρης. Τρέμων καὶ ἡμιθανῆς σχεδὸν ἐκ τοῦ φόβου ἄρρησεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ διὰ τῆς αὐλῆς εἰς τὸν κήπον, ὅπως δι' ἑνὸς βλέμματος ἰδῆ τὸ ἀπαίσιον, φοβερόν καὶ ἀπίστευτον θέαμα. Τὸ βλέμμα τοῦτο τῷ ἔδειξε τὴν Μνησιδίκτην, ἄψυχον καὶ παγεράν, ἐξηπλωμένην ἐπὶ τινος ἀνακλίντρου πρὸ τῆς τραπέζης, ἐν ᾧ πολλοὶ ἄλλοι ἄνθρωποι ἀριστερόθεν τῆς εἰς τὸν κήπον εἰσόδου ἠσυχολοῦντο εἰς τὸ νὰ καταβιάσασιν τοπτῶμα τῆς Ἀνδρομέδας. Τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης κύπελλα οὐδεμίαν ἀφῆκαν εἰς αὐτὸν ἀμβολίαν, ὅτι ἡ Μνησιδίκτη εἶχε δηλητηριασθῆ.

Φωνὴν ἀγρίαν ἐκβαλὼν ἀπέθησε μακρὰν τοὺς παρασταμένους, ὕψωσε τὸ προσφιλὲς σῶμα εἰς τοὺς βραχίονάς του καὶ ἐσφιγξεν αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας του. Σπασμωδικῶς ἔφερε τὴν ἄψυχον κεφαλὴν πρὸς τὸ πρόσωπόν του καὶ τὰ χεῖλη του, χωρὶς τὰ φιλήματά του νὰ δυνηθῶσι νὰ δώσωσι τὸ ἐρῶδημα τῆς ζωῆς εἰς τὰς ὠχρὰς παρειάς. Ἐπειτα ἐναπέθεσε πάλιν τὸ λείψανον εἰς τὴν κλίνην, ἐγονυπέτησε πρὸ αὐτοῦ καὶ ἤρχισε πικρῶς νὰ θρηνῆ. Ἐπὶ ἡμίσειαν σχεδὸν ὥραν παρέμεινε εἰς τὴν θέσιν ταύτην. Κύκλω αὐτοῦ ἀντήχουν εἰς τὸν κήπον οἱ θρήνοι τῶν θεραπευνίδων καὶ τῶν γυναικῶν, αἵτινες συνάδουον τὸ πτώμα τῆς Ἀνδρομέδας, τὴν ὁποίαν μάλιστα ἐπὶ μακρὸν προσεκάθησαν νὰ ἐπαναφέρωσιν εἰς τὴν ζωὴν.

Η ΦΥΛΑΚΗ ΤΗΣ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΑΣ. Εἰκὼν ὑπὸ R. Linderum.

Ἦδη ἐδοκίμασεν ὁ Πιττακὸς νὰ μάθῃ τι παρὰ τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὴν οἰκίαν προσώπων, ἀλλ' ἡ δοκιμὴ του εἰς οὐδὲν κατέληξεν ἀποτέλεσμα, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἐγνώριζε τι περὶ τοῦ ἀτυχοῦς συμβάντος. Ἐπειτα διέταξε νὰ τεθῆ τὸ λείψανον εἰς φέρετρον, νὰ καλυφθῆ διὰ λινοῦ ὑφάσματος καὶ νὰ μετενεχθῆ εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μητρὸς, συνάδουεν αὐτὸ ἀρκετὸν δρόμον καὶ, πρὶν ἢ ἀπομακρυνθῆ, παρήγγειλεν εἰς τινὰ ἀστὸν ν' ἀνακοινώσῃ εἰς τὴν μητέρα τὰ συμβάντα.

Μετ' ὀλίγην ὥραν εὗρίσκετο εἰς τὸ οἰκημά του, ὅπου εὔρετοὺς προσκεκλημένους πολίτας. Ὁχρὸς καὶ σύννους διήλθε πρὸ τῶν τάξεων αὐτῶν, μετὰ σεβασμοῦ ὑποκλινομένων καὶ ἐκτεινόντων τὴν χεῖρα εἰς χαιρετισμόν. Παρήσαν δώδεκα περίπου ἄνδρες, οἱ πλείστοι μέσης ἡλικίας, τινὲς δὲ πολλοὶ τὴν κόμην καὶ τὸν πώγωνα. Πάντες σχεδὸν ἔφερον ἀπλὴν καὶ ἀπέριττον ἐνδυμασίαν, συνισταμένην κυρίως ἐκ μακροῦ, ἐρυθροφαίου χιτῶνος. Μόνον οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς πλουσίας τάξεως τῶν ἐμπόρων ἔφερον πολυτελεῆ πορφρὰ ἐνδύματα καὶ πολυτίμους δακτυλίους.

Ὁ Πιττακὸς ἔστη ὀπισθεν τραπέζης τινὸς καὶ ἀφ' οὗ ἔμεινε ἐπὶ στιγμὴν σιωπηλός, εἶπε μὲ ἄτονον καὶ ὑπόκωπον φωνήν.

„Ἐνεκα σοβαρᾶς καὶ ἐπειγούσης υποθέσεως, ἄνδρες Μιτυληναῖοι, σᾶς προσεκάλεσα ἔδω καὶ ἐξ-

επίτηδες ἀνεβαλον τὴν πρόσκλησιν μέχρι τοῦδε διὰ νὰ μὴ χάσωμεν, ἐξ ὑπερβολικῆς σπουδῆς, τὸ κέρδος, τὸ ὅποιον ἔχωμεν ἤδη εἰς τὰς χεῖράς μας. Μάθετε λοιπόν, ὅτι πρό τινος ἔμαθον ἐξ ἀσφαλοῦς πηγῆς, ὅτι οἱ εὐκατρίδαι συνώμοσαν κατὰ τῶν πολιτῶν καὶ τοῦ λαοῦ καὶ ὅτι ἡ συνωμοσία των θὰ ἐκτραγῆ αὐρίον.“

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἄνδρες τινὲς ὀπισθοχώρησαν ὀλίγα βήματα κάμνοντες κινήματα τρόμου, ἐν ᾧ ἄλλοι ἐξέβαλον φωνὴν ἐκπλήξεως καὶ ἄλλοι ὕψωσαν ἀπειλητικῶς τὴν χεῖρα.

„Ἀκούσατε, ὦ ἄνδρες, διὰ τί μέχρι τοῦδε ἐσιώπησα. Οἱ εὐγενεῖς θέλουν αὐρίον πορευομένης τῆς πομπῆς νὰ ἐπι-

τεθῶσιν αἰφνης καθ' ἡμῶν καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον θὰ φέρωσι μεθ' ἑαυτῶν ξίφη τὰ ὅποια θὰ ἔχωσι κεκρυμμένα ὑπὸ τὸν χιτῶνά των ἢ ὑπὸ τοὺς κλάδους. Σκοπεῖουν ν' ἀρχίσουν τὴν ἐπίθεσιν, ἅμα δοθῆ τὸ σημεῖον, ὅτι ὁ χορὸς τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παρθένων ἐφθασεν εἰς τὴν πλατείαν τῆς ἑορτῆς πρὸ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης. Διότι πρέπει ὅλοι νὰ ἦνε ὅσον τὸ δυνατόν μακρὰν ἀπὸ τὰς οἰκίας των, διὰ νὰ μὴ προφθάσωσι νὰ ὑπλισθῶσι. Διὰ νὰ μὴ φανῶμεν λοιπόν, ὅτι πράττομεν ἡμεῖς ἀδικίαν ἐκ τῶν προτέρων ἐπιπλήττοντες αὐτοὺς καὶ τιμωροῦντες, πρέπει νὰ ἐμφανισθῶμεν εἰς τὴν πομπὴν ἐπίσης μὲ κεκρυμμένα ὅπλα καὶ ἅμα ὡς ἡ πομπὴ τεθῆ εἰς κίνησιν νὰ ἐπιτεθῶμεν κατὰ τῶν ἐπιβούλων ἐχθρῶν καὶ ἅμα ὡς ἴδωμεν, ὅτι φέρουσιν ὅπλα, νὰ τοὺς συλλάβωμεν καὶ ἢ νὰ τοὺς τιμωρήσωμεν ὡς ἀσεβεῖς, ἢ νὰ τοὺς ἐξορίσωμεν ὡς ταραχοποιούς. Τότε δὲ θὰ δυνηθῶμεν ν' ἀρχίσωμεν τὸ μέγα ἡμῶν νομοθετικὸν ἔργον. Διὰ νὰ μὴ εὗρίσκεται τις ἐνοχλῶν ἡμᾶς εἰς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ καὶ διὰ νὰ μὴ ἐπαναληφθῶσι τοιαῦτα ἐγγεγήματα, θὰ προτείνω εἰς τὴν συνέλευσιν τὴν ἐπαύριον τῆς ἑορτῆς νὰ ἐξορισθῆ ἐπὶ δεκαετίαν τῆς Μιτυληνῆς ἄνευ ἐξαίρεσως ὅλη ἡ τάξις τῶν εὐκατρίδων. Συμφωνεῖτε πρὸς τὰς ἰδέας μου ταύτας, ἢ ὑπάρχει τις μεταξὺ ὑμῶν ἔχων καλλίτερόν τι νὰ προτείνῃ.“

Τότε ἀνέστη ὁ Χοίριλος, ὁ νεώτατος τῶν παρευριστῶτων ἀνδρῶν καὶ ὁ πλουσιώτατος συγχρόνως, τοῦ ὁποίου τὰ πλοῖα ἔφθανον μέχρι Φοινίκης καὶ ἔφερον ἐκείθεν μεγάλα φορτία βαρυτίμου πορφύρας.

„Ἄνδρες Μιτυληναῖοι! Εἶμαι ἐναντίος τόσων αὐστηρῶν μέτρων, τὰ ὅποια μέλλουν νὰ πληθύνουν καὶ τόσους ἀθώους. Ἐὰν ἀποπλανημένοι τινὲς νεανίαι φέρωνται προδοτικῶς, αὐτοὶ μόνοι πρέπει νὰ τιμωρηθῶσι καὶ, ἐν ἀνάγκῃ μάλιστα, παραδειγματικῶς τῷ τρόπῳ. Ἀλλὰ τίς πλέον φοβεῖται μὴ οἱ εὐκατρίδαι ἀνατρέψωσι τὰς ἀρχὰς μας; Μήπως ἔχει ἐπιρροὴν τινὰ; Δὲν εἶνε ἀδύνατος καὶ ἀσθενὴς ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν; Δι' αὐτὸ ψηφίζω κατὰ τῆς ἐξορίας ὄλων τῶν εὐγενῶν, ἀλλὰ προτείνω τὴν παραδειγματικὴν τιμωρίαν τῶν ἐνόχων.“

Εἰς τοὺς λόγους τούτους τὸ πρόσωπον τοῦ Πιττακοῦ κατέστη πορφυροῦν, ἐγεγρεῖς δὲ εἶπεν ἐντόνως τὰ ἑξῆς:

„Ὅλοι μαζί εἶνε ἔνοχοι οἱ εὐγενεῖς, τὰράσσουν τὴν γαλήνην καὶ τὴν εἰρήνην τοῦ λαοῦ καὶ οὐδὲν ἄλλο ποιοῦσι, παρὰ ταραχὰς καὶ ἀναστατώσεις δι' ὧν νὰ κερδήσωσι δύναμιν καὶ νὰ μᾶς κάρωσι πάλιν δούλους των. Τὸν λαὸν δὲν ἐκτιμῶσιν οὔτε κἂν τόσον, ὅσον ἐκτιμῶσι τὸν ὄπλισμόν, τὸν ὅποιον φέρουσιν, ἢ τὸν ἵππον, τὸν ὅποιον ἀναβαίνουσι! Πρέπει τέλος νὰ σᾶς εἰπῶ τί σημεῖον ἀκόμη διεπράχθη ὑπ' αὐτῶν; Ἡ Ἥρινα, ἡ νεαρά ποιήτρια, τῆς ὁποίας τὰ ἐλεγεία εἶνε εἰς ὄλων τὰ στόματα, εἶνε νεκρά, διότι τὴν ἠπάτησεν ὁ Ἄλκαϊος καὶ ἐπαισχύντως τὴν ἐγκατέλειπεν, ἡ Ἀνδρομέδα ἀπηγχονίσθη, ἐπίσης καὶ αὐτὴ ἐρωμένη τοῦ Ἄλκαϊου, καὶ ἡ Μνησιδίκτη, ἡ ἀτυχὴς μνηστὴ μου, ἐδηλητηριάσθη ὑπὸ τῆς Ἀνδρομέδας.“

(ἔπεται συνέχεια.)

1. Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΡΩΜΑΝΙΑΣ ΕΛΙΣΑΒΕΤ (ἐν σελ. 113).

2. ΕΑΡΙΝΗ ΕΣΠΕΡΑ. Εἰκὼν ὑπὸ J. R. Wehle (ἐν σελ. 117). Ὁ ποιμὴν παίζει ἐπὶ τοῦ αὐλοῦ τὸ ἄσμα του, ἀπὸ μακρὰν ἀκούεται ἀκόμη ὁ κρότος τουφεκίου, τὰ δάση φιθυρίζουν σιγαλὰ καὶ τὰ ποτάμια κελάρηζον εἰς τὰ βάρη των ἀγρῶν· μόνον ὀπισθεν μεμακρυσμένου λόφου λάμπει ἀσθενῶς τὸ φῶς τοῦ δύνοντος ἡλίου. Ὡ νὰ εἶχον πτερά, νὰ πετάξω ἐκεῖ μέσα! (Πεζὴ μετάφρασις τοῦ ἐν τῇ εἰκόνι γερμ. ποιήματος.)

3. ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΓΓΙΔΑ. Εἰκὼν ὑπὸ J. Morera (ἐν σελ. 121). Ἡ καταγιγῆς παρήλθεν αἱ μέλαιναί καὶ ζοφεραὶ νεφέλαι, αἵτινες πρὸ μικροῦ ἐκάλυπτον τὴν πεδιάδα καὶ καθίσταν τὴν ἀτμοσφαιρὰν πνιγρὰν, κατέσβησαν τὴν δίσκον τῶν δασῶν εἰς ἀφθονον βροχὴν διαλυθεῖσαι· ὁ οὐρανὸς κατέστη πάλιν αἴθριος καὶ κυανοῦς· εἰς τὰ φυλλώματα τῶν δένδρων φιθυρίζουσιν αἱ αὖραι καὶ σκορπίζουσιν τῶν βοτανῶν τὴν ἀρωματικὴν ὁσμὴν· αἱ κορυφαὶ τῶν δένδρων τρέμουσι καὶ οἱ θάμνοι φρικώσιν εἰς τῶν αὐρῶν τὰς ἐλαφρὰς θωπεσίας· εὐρέως ὀγκοῦται ὁ βῶας ἐν τῇ κοιλάδι καὶ μύριαι ζῶσαι πηγὰὶ σπεύδουσι πρὸς αὐτὸν ἐκ τῶν περὶεῖ μὲ γοργὰ καὶ κελάρηζοντα κύματα. Πανταχόθεν ἐγείρεται ἡ βαλσαμώδης πνοὴ καὶ ἡ δίσκα πραῦνεται εἰς ἀέναα βέματα.

4. Η ΦΥΛΑΚΗ ΤΗΣ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΑΣ. Εἰκὼν ὑπὸ R. Linderum (ἐν σελ. 124). Παρὰ τῷ λίκνῳ τοῦ τέκνου τῆς κἀθηται ὀπλισμένη ἡ νεαρά σύζυγος μαυροβουνίου ἥρωος, μακρὰν αὐτῆς μαχομένου. Ἡ νύξ εἶνε σκοτεινὴ καὶ θυελλώδης καὶ μόλις ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν πλανᾶται ἀνά τὰ πυκνὰ στίφη τῶν δνοφερῶν νεφελῶν ἡ ἀστραπή. Τὸ ἀνίσυχον βλέμμα στρέφουσα πρὸς τὸ σκότος τῆς νυκτὸς περιμένει μετ' ἀδήμονος ἀγωνίας νὰ ἴδῃ τὸν πεφιλημένον σύζυγον ἐπιστρέφοντα ἐκ τῆς μάχης, ὅπως περιπτυχθῆ αὐτὸν καὶ πρᾶνῃ τὰ ἄλγη τοῦ τολμηροῦ ἥρωος μὲ τῶν φιλημάτων τῆς τὴν φλόγα καὶ κατακαύσῃ τοῦ ἀνδρείου μαχητοῦ, τοῦ προσφιλοῦς συζύγου τὸ ἐκ τῶν πληγῶν ἀναπιδύον αἷμα. Ἄλλ' ὁ ἥρωος δὲν φαίνεται καὶ ἡ βραδύτης του αὐτὴ ἐπιτείνει τὴν ἀπελπιστικὴν ἀγωνίαν τῆς· ὦ, ἀν δὲν τὴν ἐκράτει δέσμιον ἢ πρὸς τὸ τέκνον στοργῇ, ἀν ἠδύνατο νὰ τὸ ἀφήσῃ μόνον ἐπὶ ὀλίγας στιγμὰς καὶ νὰ ὀρμήσῃ καὶ αὐτὴ εἰς τὴν πυρετώδη μάχην, πόσον γλυκύτερος θὰ ἦτο ὁ ἀγὼν παρὰ τῷ πλευρῷ τοῦ ἀνδρειοτάτου μεταξὺ τῶν γενναίων μαχητῶν, πόσον γλυκύτερος ὁ θάνατος αὐτὸς τῆς παρούσης ἀγωνίας!

5. Η ΝΕΑ ΓΕΦΥΡΑ Η ΖΕΙΓΝΟΥΣΑ ΤΟΝ ΔΟΥΡΟΝ ΠΑΡΑ ΤΩ ΟΠΟΡΤΩ (ἐν σελ. 128).

Τὸ θάλλητρον τῆς ἀλληλογραφίας. Εἰς τὰ κυριώτερα χαρακτη...

Ἐπι παραδοχότερα φαίνεται ἡμῖν ἡ διήγησις τῆς Κυρίας v. Staël...

Ἐρχομεν κόμη τὴν ἐφεύρεσιν, ἀμέσως μετὰ τὸ γεῦμα νὰ καθίζωμεν...

Ἀγγεῖται ἀκολούθως, ὁποῖαν τερπνὴν διασκεδασιν παρέσχεν εἰς τὴν...

Ὡς γνωστὸν ἡ Κυρία von Staël εὔρε τὴν παρὰ ταῖς ὀφθαλμοὺς τῆς...

Ὁ ἀρχαιότετος τῶν ἐφημεριδογράφων. Πρό τινος ἀγγέλλον...

Αἱ γυναῖκες τῆς Περσίας. Τὰ ἀναγγελλόμενα ἡμῖν περὶ τῆς...

δὲν δύναται εὐκείως ὑπὸ ἀνδρῶν ν' ἀντικατασταθῶσιν. Ὁ στολομὲς...

Ἰσχύουν ἐπὶ τούτοις καὶ διαφορὰ εἶδη συζυγικῆς εὐτυχίας· ἐκτός...

Πολύτιμος μαργαρίτης. Ἡ γυνὴ τῶν ἀδαμάντινων εἶνε πολλὰ ἀρχαία...

Ἐλληνικὸν μηχανοποιεῖον Βασιλεῖδου ἐν Πειραιῇ. Χάριν εὐρυ...

Μεγαλοφυΐα καὶ παραφροσύνη. Ἰπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην συν...

Νεώτεροι σοφοὶ ἐπειράθησαν νὰ ἀποδείξωσιν ὅτι ἡ μεγαλοφυΐα...

Πολυαριθμώταται καὶ ποικιλώταται εἶναι αἱ ἰδιοτροπίαι τῶν μεγαλο...

Τὰ πάθη πάντων τῶν μεγαλοφυῶν ἀνδρῶν εἶναι σφοδρὰ, ἡ δὲ εὐ...

Παράδοxon ἐπίσης ἀλλ' οὐδὲν ἦτοσαν ἀληθῆς εἶνε ὅτι πολλοὶ παρὰ...

Μέγας εἶνε ἐν τῇ συγγράμματι τοῦ Lambroso ὁ κατάλογος τῶν με...

Ἡ ἐν Βιέννῃ διεθνὴς καλλιτεχνικὴ ἐκθεσις. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς...

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

— Ἐλληνικῆς βιβλιοθήκης Ἀριθμ. 8. Ὑγιεινὴ τῆς ψυχῆς ὑπὸ βα...

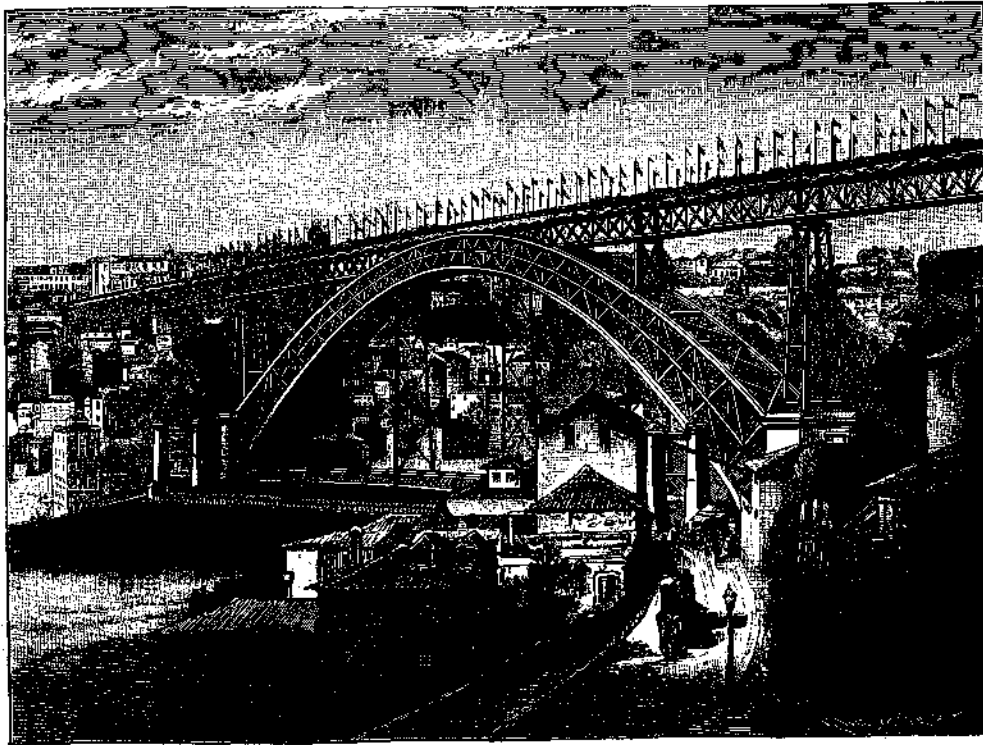
εἰς πράξεις πέντε ὑπὸ Θεοδοῦλου Φ. Κωνσταντινίδου, διευθυντοῦ ἰδιοσυν...

Η ΝΕΑ ΓΕΦΥΡΑ Η ΖΕΥΓΝΟΥΣΑ ΤΟΝ ΔΟΥΡΟΝ ΠΑΡΑ ΤΩ ΟΠΟΡΤΩ.

Πέντε έτη διήρκεσαν αι έργασια προς κατασκευήν του δαυμασίου τούτου έργου της μηχανικής, τὸ ὅποιον ἐστοίχισεν εἰς τοὺς Πορτογάλλους περὶ τὰ δύο ἑκατομύρια φράγκων. Ἡ γέφυρα αὕτη, μία τῶν μεγαλο-

Μ' ἴδον ὅτι αἱ διαστάσεις τοῦ ὕψους καὶ μήκους εἶναι ἐκτόκτως μεγάλαι, ἡ γέφυρα ἀνθίσταται εἰς ἀριστὰ μεγάλα βάρη καὶ αἱ περὶ τούτου γινόμεναι δοκιμαὶ ἀπέβησαν λίαν εὐάρεστοι εἰς τοὺς μηχανικούς, ἂν καὶ

κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἐγκαινίων ἔνεκα τῆς ἀμέσου καὶ ἀφηνιδίας συρροῆς εἴκοσι χιλιάδων ἀνδρῶπων ἐπὶ τοῦ ἀνωτάτου μέρους τῆς γεφύρας, οἱ τῶν πλευρῶν αὐτῆς κλονισμοὶ ἦσαν τόσο ἰσχυροὶ ὥστε ἐν τῷ μέσῳ τῆς γεφύρας πᾶσα διάβασις καθίστατο σχεδὸν ἀδύνατος, τοῦδ' ὅπερ ἄλλως τε παρετηρήθη πολλάκις καὶ εἰς ἄλλας λίαν ἰσχυρὰς καὶ στερεὰς κρεμαστὰς γεφύρας. Τὸ Ὀπόρτον εἶνε μετὰ τὴν Λισσαβὼνα ἡ μεγαλειτέρα καισιμμαντικωτέρα πόλις τῆς Πορτογαλλίας. Εἶνε πρωτῆς τάξεως ἐμπορικὴ πόλις καὶ ἀπολαβεῖ ἀπὸ ἀρχαίων χρόνων παγκοσμίου φήμης διότι

Η ΝΕΑ ΓΕΦΥΡΑ Η ΖΕΥΓΝΟΥΣΑ ΤΟΝ ΔΟΥΡΟΝ ΠΑΡΑ ΤΩ ΟΠΟΡΤΩ.

πρεπεστέρων γεφυρῶν τοῦ κόσμου, ἔχει ἔκτασιν 566 καὶ ὕψος 147 ποδῶν καὶ συνδέει τὰς ὄχθας τοῦ παρατῷ Ὀπόρτῳ ποταμοῦ Δούρου. Τὸ ἀνώτατον αὐτῆς μέρος εἶνε προωρισμένον διὰ τὴν διάβασιν τῶν πεζῶν, τὸ δὲ κατώτερον διὰ τὰ ὀχήματα καὶ τὰς ἀμαξοστοχίας τῶν σιδηροδρόμων. Ἡ ἡμέτέρα εἰκὼν παριστᾷ τὴν γέφυραν ὅπως ἤτο κεκοσμημένη κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν ἐγκαινίων αὐτῆς τῇ 1. Νοεμβρίου 1886, καὶ δεικνύει τὸ ἰδιόρυθμον καὶ μεγαλοπρεπὲς τοῦ κατασκευασματος. Τὰ διάφορα ἐκσιδήρου μέρη τῆς γεφύρας κατασκευάσθησαν ἐν Βελγίῳ.

Ὅτε ἠνεώθη ἡ νέα γέφυρα, παρέμενεν εἰσέτι ἡ παλαιά, ἡ ὅποια εἶνε ὡσαύτως ὁρατὴ ἐπὶ τῆς ἡμετέρας εἰκόνης καὶ ἀποκλείει τὴν διὰ τοῦ ποταμοῦ συγκοινωνίαν. Μετὰ τὴν ἄρσιν τοῦ κωλύματος τούτου, τὸ ὅποιον ἀκόμη δὲν ἀπεμακρύνθη ἐντελῶς, δὴ ἀφεδῆ τὸ γιγαντιαῖον ἔργον εἰς τὴν ἐλευθέραν καὶ ζωηρὰν συγκοινωνίαν τῆς μεγάλης ναυτικῆς, βιομηχανικῆς καὶ ἐμπορικῆς πόλεως.

ἐνταῦθα συγκομιζέται καὶ ἐξαποστέλλεται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὁ ἔξ ὄλου σχεδὸν τοῦ βασιλείου ἐξαγόμενος οἶνος (Portwein). Ἐκτός τῶν προαπεινῶν ἀριθμῶν ἡ πόλις 106.000 κατοίκων, τῶν ὁποίων ἡ βιομηχανία, ἰδίᾳ εἰς ἐμπορεύματα βάμβακος καὶ μετάξης, ἀξάνει ὁσημέραι. Ἡ ἀκμὴ αὕτη τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας ἐξηγεῖ καὶ τὴν τελειοποίησιν τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας, ὅσον εἶνε ἡ κολοσσαία γέφυρα ἡ ζευγνύουσα τὸν Δούρον.

Ἐπιστώμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἡμετέρων συνδρομητῶν εἰς τὴν ἐν τῷ παρόντι φύλλῳ ἐγκλειστον ἀγγελίαν. κ. Κ. Τ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ἐλάβομεν ὑπὸ σημειῶσιν καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Μ. Μ. εἰς Μελιτόπολιν. Συνεμορφώθημεν καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὰς φιλικὰς ὑμῶν ἐκδουλεύσεις. Τὸ αἰτηθὲν τεῖχος ἀπεστάλη. — κκ. Σ. καὶ Κ. εἰς Ξάνθην, Α. Α. εἰς Πότι. Ἐλάβομεν καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Α. Δ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Τὸν αἰτηθέντα ἀρθ. ἀπεστείλαμεν. — κκ. Σ. Π. εἰς Πότι καὶ Θ. Γ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Πρὸς τοὺς ὑποδειχθέντας ἡμῖν νέους συνδρομητὰς ἀπε-

στείλαμεν τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδοδομένα τεύχη, Σᾶς εὐχαριστοῦμεν δὲ διὰ τὴν εὐγενῆ ὑμῶν σύστασιν. — κ. Α. Σ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Τὰς δύο νέας σειρὰς ἀπεστείλαμεν πρὸς ὑμᾶς. — κ. Α. Ι. εἰς Κωνσταντινούπολιν. Σᾶς ἐγράψαμεν. — κκ. Γ. Ζ. εἰς Βατούμ, Θ. Ι. εἰς Ἀλεξάνδρειαν, Γ. Κ. εἰς Κίον. Πρὸς τοὺς νέους συνδρομητὰς ἀπεστάλησαν τὰ ἐκδοδομένα τεύχη καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κκ. Α. Σ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν, Σ. καὶ Κ. εἰς Ξάνθην, Π. Κ. καὶ Σιντρ. εἰς Σμύρνην, Σ. Α. Μ. εἰς Σεβαστούπολιν, Ἀδ. Δ. εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐλήφθησαν καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Β. Β. εἰς Ἀδριανούπολιν. Ἀπε-

στάλησαν. — κ. Α. Τ. εἰς Ζαχαρῆν. Συνεμορφώθημεν. — κκ. Η. Σ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν καὶ Μ. Φ. εἰς Κάϊρον. Οἱ τόμοι ἀπεστάλησαν. — κ. Χρ. Π. εἰς Βαρῶσια, Ἐλήφθη, καὶ δὴ συμμορφωθῶμεν. — κ. Ν. Α. Κ. εἰς Σινώπην. Τοιοῦτόν τι ἀκόμη δὲν μᾶς συνέβη, ἐν τούτοις εἴμεθα σύμφωνοι μετὰ τὴν πρότασιν Σας. — κ. Φ. Μ. Κ. εἰς Κάϊρον. Τὸ ἐδωρηθῆσιν περιετὸν. — κ. Φ. Ζ. εἰς Σιάτιαν. Ὅστε ὑπερίσχυον. — κ. Ν. Π. Α. εἰς Πότι. Ἀπεστάλησαν ἀμέσως καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς εὐγενεῖς ὑμῶν διαθέσεις, δὴ συμμορφωθῶμεν δὲ ἐγκαίρως καὶ πρὸς τὴν ἄλλην ἐπιθυμίαν Σας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Ἡ βασίλισσα τῆς Ρουμανίας Ἐλισάβετ (μετὰ εἰκόνας). — Ἡ ἀπόκρηψ ἐν Ἀθήναις ὑπὸ Χαλαράμπτου Ἀννίου. — Ἐπιτύμβια εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπὸ Ἀχιλεὺς Παράσχου. — Ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ Εὐγενίου Ζωμαρίδου (συνέχεια). — Σαπῶ (μυθιστορία ἐν τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος — συνέχεια). — Πανακοθήκη, ἥτοι ἐρμηθία τῶν εἰκόνων. — Ποικίλα. (Τὸ θέλητρον τῆς ἀλληλογραφίας. — Ὁ ἀρχαιώτατος τῶν ἐφημεριδογράφων. — Αἱ γυναῖκες τῆς Περσίας. — Πολύτιμος μαργαρίτης. — Ἑλληνικὸν μηχανοποιεῖον Βασιλείδου). — Ἐπιστήμη καὶ Καλλιτεχνία. (Μεγαλοφυΐα καὶ παραφροσύνη. — Ἡ ἐν Βιέννῃ διεθνὴς καλλιτεχνικὴ ἐκδήσις). — Βιβλιοθήκη. — Ἡ νέα γέφυρα ἐπὶ τοῦ Δούρου παρα τῷ Ὀπόρτῳ. — Μικρὰ Ἀλληλογραφία.
ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Ἡ βασίλισσα τῆς Ρουμανίας Ἐλισάβετ (ἐν σελ. 113). — Ἑλληνικὴ ἐσπέρα. Εἰκὼν ὑπὸ J. R. Wehle (ἐν σελ. 117). — Μετὰ τὴν καταγίδα. Εἰκὼν ὑπὸ J. Morera (ἐν σελ. 121). — Ἡ φρουρὰ τῆς μαυροβουνίας. Εἰκὼν ὑπὸ R. Linderum (ἐν σελ. 124). — Ἡ νέα γέφυρα τοῦ Δούρου παρα τῷ Ὀπόρτῳ.

Ἐκδότης Π. Α. ΖΙΓΟΥΡΗΣ.

τύποις Bar & Hermann, ἐν Λειψία. — Χάρτες ἐν τῆς Neue Papiermanufaktur ἐν Στρασβούργῳ. — Μελάνη Frey & Soning, ἐν Λειψία.